

Upravnstvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.

Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 8. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.

Podružnica Celje: Kocanova ulica št.
2. — Telefon št. 190.

Računi pri poš. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

Za razčiščenje pojmov

V nedeljo in v torek je »Slovenec« objavil članke o nekaterih načelnih političnih vprašanjih, ki ne smejo ostati neopaženi in brez odgovora. Predvsem se je treba kritično ozreti na definicije, ki se iznašajo glede pojmovanja jugoslovenskega naroda. Pravilno je razločevati narod kot politično enotico in nositelja državne moči in narod kot etično in kulturno enotico. Ali ono ostro razlikovanje, ki se pri nas pogosto čuje o teh dveh pojmi in ki ga sedaj slovensko glasilo Radikalne zajednice s tako vno zagovarja, je sigurno popolnoma zgrešeno. Trditev, da tvorijo jugoslovenski narod ne samo Slovenci, Hrvati in Srbi, temveč tudi Nemci in Madžari, ki so jugoslovenski državljani, je povsem napačna. »Slovenec« pravilno poudarja, da smatramo Slovenci Jugoslavijo kot lastno nacionalno državo in sigurno ne zanika, da velja to tudi za Hrvate in Srbe. Baš zato pa je napačno razširjati pojem jugoslovenskega naroda v državno političnem smislu izven tega kroga. V nekdanji Avstriji, ki ni bila nacionalna država, smo bili Slovenci, Nemci, Čehi, Italijani, državni narod Avstrijecev. V Švici, ki ravno tako ni nacionalna tvorba, so Nemci, Francozi in Italijani švicarski državni narod. V Jugoslaviji, ki je država osvobodjena in uedinjena jugoslovenskega naroda, je povsem zgrešeno pojem jugoslovenskega naroda raztegniti tudi na narodne manjšine Madžarov in Nemcev. Mi Slovenci, Hrvati in Srbi smo kot Jugoslaveni državni narod. Ostale narodnosti imajo polno enakopravnost individua, kot etične skupine pa uživajo, zlasti v jezikovnem in kulturnem pogledu sploh, samo manjšinsko zaščito, zajamčeno za mednarodnimi obvezami in pozitivnimi državnimi zakoni. Uverjeni smo seveda, da je glasilo bivše SLS daleč od tega, da bi nas hotelo degradirati za narodno manjšino, ko nas na eni strani v svojem pojmovanju državno-političnega značaja jugoslovenstva šteje s Srbi in Hrvati v isti red z Nemci in Madžari, na drugi strani pa nam pripisuje karakter samostojne narodne enice. Če bi bila stvar resnično tako, potem moramo Slovenci v tej državi, v kateri tvorimo osem odstotkov vsega prebivalstva, ali zahtevati izgraditev posebnega našega manjšinskega prava ali pa stremeti za oživitvijo starih avstrijskega paragrafa 19. Tega sigurno nečemo niti pristati nove radikalne stranke; nočemo mi in naše niče, ki se zaveda, da jugoslovenstvo ne pomenja le drž. edinstva Slovencev, Hrvatov in Srbov, temveč njihovo narodno edinstvo, ono skupnost nacionalnega občutka, ono zajednično socialnih, gospodarskih in kulturnih interesov, ki vsem delom tega naroda daje prepričanje o njeni povezanosti in nerazdružljivosti njihove skupne eksistence in sigurnosti za vse bodoče čase. Po razpadu Avstrije so mogli njeni narodi živeti novo in boljše eksistenco. Ako bi se Švica razdružila, našli bi tako Nemci, kakor Francozi in Italijani svojo prirodno priključitev. Razpad Jugoslavije pa bi imel neminovno posledico ne samo politične, temveč tudi gospodarske in socialne ter — nikdo se o tem ne vara — tudi kulturne katastrofe posameznih delov tega naroda, pa naj se imenuje Srbi, Hrvati ali Slovenci.

V tej ugotovitvi leži bistvo ideje narodnega edinstva in zato ni greh govoriti o Slovincih kot delu jugoslovenskega naroda. Nasprotno se nam zdi, da imamo ravno mi polno razlogov vedno in vedno ponavljati to ugotovitev. Vse drugo nas vodi v nemogoče posledice. One pa, ki hvalabogu, danes tudi že to priznavajo, a se ženirajo dati temu izraza, zapeljuje v nemogoče definicije o »jugoslovenskih narodih in državnem ljudstvu Jugoslavije« ter jih zaveja v tragikomne kombinacije »Slovenec, Srbov in sodržavljanov muslimanske vere« napram »hrvatskemu narodu«.

Zanimivo bo slišati in čitati, kako bo program nove Radikalne zajednice obdelal nacionalno vprašanje. »Slovenec« piše kakor da je s 24. junijem in z obnovo radikalnega režima prišla v Jugoslavijo nova epoha. V njegovih člankih in resnici beremo, da je »nova luč pregnala temo diktature« in čitali smo tudi že, kako se spojitve bivše SLS z radikali in »državljan muslimanske vere« primerja z največjim dogodkom v naši narodni zgodovini, z narodnim uedinjenjem od 1. decembra 1918! Ni kaj dosti okusen način, kako vali »Slovenec« odgovornost za diktaturo na ramena onih ljudi, ki z njo niso imeli nobene opravke. Ko smo to diktaturo imeli, jo je povečeval in pozdravljal z enakim navdušenjem, kakor sedaj pozdravlja »novo luč kresne noči«. Označil jo je za neminovno državno potrebo. Podčrtaval je, da edino ona odgovarja resničnim težavam in potrebam ljudstva in v intenzivnem sodelovanju gospoda dr. Korošca v vladi diktature je videl baš garancijo njene globoke zadržanosti tudi v slovenskih narodnih masah. Tako je bilo vse do prehoda iz diktature v dobo avtoritativne demokracije.

ZADNJI NAPORI VELESIL

Lord Eden bo predložil v Parizu nove predloge in začrtal nova pota za mirno likvidacijo abesinskega spora

Pariz, 14. avgusta. j. Abesinsko vprašanje bo tne dni predmet razgovora med Lavalom, Edenom in Aloisijem na konferenci v Parizu. Sestanek se bo vršil na pobudo Edena, ki še vedno ni opustil nade, da bi se dal preprečiti obojeni spopad med obema državama. To odlaganje definitivne rešitve v abesinskem vprašanju sprejemajo s tihim zadovoljstvom tudi v Rimu, ker jim omogoča še temeljitejšo pripravo za vojne operacije na terenu. Temu vojaško-taktičnemu momentu se pridružuje še psihološko dejstvo, da se opaža zadnje mesece živo gibanje med temnopoltim prebivalstvom Afrike, ki se je pod vplivi evropske civilizacije pričelo zavedati svoje rasne pripadnosti. To dejstvo sili tudi Anglijo, da skuša doseči za vsako ceno sprazum med obema taboroma, ker se boji posledice prebujenja črnega plemena v svojih interesnih sferah ob Rdečem morju, v Sudanu in Egiptu.

Osnova za sklicanje pariške konference je bila pogodba o neodvisnosti Abesinije, ki se jo podpisale 1. 1906 Anglija, Italija in Francija, potem ko so videli, da se ne morejo sporazumeti o rjeni razdelitvi. Ker Abesinija te pogodbe ni podpisala, tudi ni bila objavljena na pariški konferenci. Zaradi tega je abesinski cesar še enkrat poudaril, da hoče ohraniti Abesinijo za vsako ceno svojo neodvisnost, da pa je pri tem pripravljena upoštevati italijanske interese in prestiž. Uporabil je to priliko za ponovno zagotovitve pripravljenosti Abesinije, podvreči vsakemu sklepu Društva narodov in sprejeti vsako solucijo, ki bi omogočila mirno rešitev abesinskega spora. Tako je pripravljena Abesinija odstopiti Italiji tudi mejno pokrajino Ogaden v zameno za izhod na morje, ki bi šel preko italijanske Eritrije.

Kako bodo sprejeli ta predlog Italijani, še ni jasno. Vsekakor je gotovo, da se z njim ne bodo zadovoljili, ker žele dokončno rešiti abesinsko vprašanje. Gotovo je, da bodo v tem smislu formulirani tudi vsi njihovi predlogi na pariški konferenci. Odločitev bo v rokah Edena, ki je izdelal dokaj dober kompromisni predlog, če bo imel dovolj moči in odločnosti, da pripravi Italijo za njegov sprejem. Vsekakor bodo pogajanja zelo težka, ker se mora računati razen z angleškimi in italijanskimi interesi tudi z interesi Francije in drugih držav, ki so se zadnja leta vsidrale v Abesinijo ter pričele izkoriščati njeno prirodno bogastvo, kakor na pr. Japonska.

Ne glede na pariško konferenco nadaljuje Italija svoje vojaške priprave ter transporte čet in municije v Afriko. Z namenom pokazati svetu, da se ni niena vojaška moč kljub afriški ekspediji prav nič zmanjšala, prireja Italija celo vrsto velikih manevrov, na morju in na kopnem. Posebno zanimanje so zbudili veliki vojaški manevri na Tirolskem, kjer je sodelovalo okoli 200 težkih bombnih letal, kakršne misli uporabiti tudi pri abesinskih vojni operacijah.

Pri neslužbenih razgovorih, ki jih je imel danes z vodilnimi francoskimi državniki, je Eden obrazložil svoj načrt za mirno likvidacijo abesinskega spora. Po tem načrtu bi na pariški konferenci govorili o temeljiti reviziji afriške kolonialne posesti, ki bi zadovljila tudi Italijo. V zvezi s tem se postavlja tudi vprašanje razdelitve por-

tugalskih kolonij, ki sta jih hoteli razdeliti med seboj pred vojno že Anglija in Nemčija.

Ključ položaja v rokah Anglije

Pariz, 14. avgusta. d. Konferenca treh zapadnih velesil o italijansko-abesinskem sporu se pričanja v najresnejši atmosferi. Prevladuje v splošnem mnenje, da ima ključ položaja v rokah Velika Britanija. Za sedaj nihče ne ve, kaj bo Velika Britanija predlagala. To ve edino Eden, ki je središčni prispel v Pariz, a ni hotel dati nikake izjave. S postaje se je odpeljal naravnost v britansko poslanstvo.

Ob 11. dopoldne je Edena sprejel predsednik vlade Laval, ki je po razgovoru izjavil:

Imela sva uvodni razgovor o italijansko-abesinskem vprašanju. Popoldne se bova vnovič sestala. Jutri bom imel priliko sestati se k uvodni razgovorom tudi z italijanskim zastopnikom baronom Aloisijem.

Možnost uvedbe sistema kapitulacij

London, 14. avgusta. AA. »Times« poroča iz Pariza: Gospodarski mandat nad Abesinijo Italiji ne bi dal prilike, da dobi zadosti prostora za svoje odvisno prebivalstvo. V nekaterih krogih mislijo, da bi bilo treba poslati neposredno in radikalno solucijo. Obstoja predlog, da bi se v Abesiniji uvedel sistem kapitulacij po zgledu kapitulacij v predvojni Turčiji. V tem primeru bi ostala neodvisnost abesinskega cesarja in njegove vlade nedotaknjena, toda vsaka izmed prizadetih držav bi imela

pravico do oiašev pri naseljevanju svojih državljanov v pokrajine, ki so pod njeno zaščito. Ker sta Francija in Velika Britanija izjavili, da ne želita nikakih nadaljnjih koncesij od Abesinije, bi imel kapitulacijski dogovor, ki bi ga velesile podpisale z Abesinijo, praktično vrednost samo za Italijo. Če pa bi Abesinija tak predlog glede na svoj nacionalni ugled odklonila, bi jo lahko opozorili na to, da je že podvržena kapitulacijskemu režimu, ker ima sedem evropskih držav in Zedinjene države v Abesiniji že pravico do konzularnega sodelstva.

»News Chronicle« se zavzema za drugačno solucijo in predlaga, da naj Velika Britanija da Društvu narodov na razpolago nekatere svoje kolonije kot mandatne pokrajine, da bi tudi države brez prekomorskih posesti imele možnost za trgovino in naseljevanje.

Kolektivni gospodarski mandat nad Abesinijo

London, 14. avgusta. n. Tukajšnji poročevalec agencije »United Press« poroča, da bodo Angliji na pariški konferenci predlagali ustanovitev kolektivnega gospodarskega mandata Društva narodov nad Abesinijo. Anglija bi pristala na to, da imenuje italijanska vlada svojega zastopnika za vrhovnega mandatnega komisarja, zato pa bodo Angliji zahtevali mirno likvidacijo italijansko-abesinskega spora.

Snowden o posledicah vojne

London, 14. avgusta. AA. Bivši finančni minister lord Snowden poudarja v »Timesu«, da bi morebitna vojna med

Italijo in Abesinijo mogla imeti katastrofalne posledice za ves svet. Predvsem bi vojna v Vzhodni Afriki okrepila splošni občutek solidarnosti in odpora pri vseh afriških narodih. V vseh kolonijah, mandatnih državah in protektoratih evropskih držav v Afriki bi znalo priti do uporov in klanja Evropecev.

Lord Snowden razlaga nato, kakšne posledice bi mogel imeti italijanski pohod na Abesinijo posebno v Evropi, v prvi vrsti v avstrijskem vprašanju, ki bi po njegovi sodbi moglo povzročiti novo svetovno vojno.

Italija proti konzultiranj Abesinije

Rim, 14. avgusta. n. Italijanska delegacija, v kateri je poleg glavnega delegata Aloisia še šest višjih funkcionarjev zunanjega in kolonialnega ministrstva, je danes odpotovala v Pariz.

»Tribuna« trdi, da bodo Italijanski delegati na konferenci zahtevali, naj se opusti sleherni diskusija o tem, da bi se o morebitni kompromisni formuli bodeli direktno ali indirektno konzultirala abesinska vlada.

Novi italijanski transporti

Rim, 14. avgusta. n. Iz Messine je odplul v Somalijo parnik »Merano« s tremi bataljoni pehote in mnogo vojnega materijala. Pred dnevi se je v Neaplju ukrcal tudi kontingent fašistične milice. S tem transportom se je zopet pričelo intenzivnejše prevažanje italijanskega vojaštva in vojnega materijala v Somalijo.

Abesinski protest v Ženevi

Ženeva, 14. avgusta. b. Abesinski poslanik v Parizu je poslal glavnemu tajništvu Društva narodov v imenu svoje vlade novo protestno noto, v kateri se pritožuje, da Italija kljub temu, da so se začela pogajanja v poravnalnem razsodiščnem odboru, še vedno pošilja vojaštvo in municijo v vzhodno Afriko.

Načrti in priprave kr. vlade

Izjave ministra za šume in rudnike — Vprašanje blagovne železniške tarife

Beograd, 14. avgusta. p. Danes se je vrnil v Beograd z inšpekcijskega potovanja po Bosni minister za šume in rudnike g. Stefanović. Novinarjem je izjavil, da bo predvsem ponovno postavljena v obrat velika celulozna tovarna v Drvaru. Urediti bo treba vprašanje podjetja »Krivajac«, v katerega območju je dozorilo za sedem pet milijonov kubičnih metrov lesa. Kar se železnega rudnika Ljubije tiče, se bodo čimprej morale postaviti visoke peči za obdelavo rude. Železarna v Zenici se bo spopolnila ter bo v kratkem pričela izdelovati tudi željezo in žico, ki se do sedaj izdeluje samo v dravski banovini. Najmodernejši stroji za ta obrat se že montirajo. Minister je proti temu, da bi podjetje v Zenici tudi v bodoče sodelovalo v železarskem kartelu. Na vprašanje nekega novinarja, kaj bo z nezaposlenimi rudarji iz Slovenije je minister odgovoril: Kvalificirane poklene

rudarje bomo zaposlili v državnih rudnikih, oni pa, ki se bavijo tudi s kmetijstvom se bodo pač morali povsem posvetiti kmetkemu delu. Državni rudniki so polno zaposleni in bodo vsled povišanja dobav za državne železnice mogli sprejeti še nekaj delavstva.

Sarajevo, 14. avgusta. n. Prometni minister dr. Mehmed Spaho je sprejel danes delegacijo predsedstva tukajšnje trgovinske zbornice, ki mu je obrazložila potrebo znižanja železniških tarif za prevoz blaga, predvsem lesa in lesnih izdelkov. Minister je odgovoril, da se je železniška uprava znašla v težavnem položaju. Osebnne tarife so bile preveč znižane, in sedaj ni mogoče spraviti gospodarstva državnih železnic v ravnotežje. Zato nikakor ne bo mogel znižati še blagovnih tarif.

Napori za rešitev rudarske krize

Deputacija gospodarskih in delavskih organizacij ni mogla biti sprejeta pri predsedniku vlade

Ljubljana, 14. avgusta. n. Na včerajšnji anketi gospodarskih in delavskih zastopnikov izvoljena deputacija je po nasvetu ministra dr. Korošca danes zjutraj odpotovala na Bled, da osebno izroči predsedniku vlade dr. Stojadinoviću spomenico in resolucijo ter mu obenem še ustmeno obrazloži slovensko premogovno vprašanje. Deputacija se je javila šefu kabineta g. Protiću, ki pa je sporočil, da jo predsednik ne more sprejeti, ker je odšel v Bohinj v advienco k Nj. Visočanstvu princu Pavlu. Povedal je, da se bo g. predsednik z večernim brzovlakom vračal v Beograd. Ker deputacija na Bledu ni mogla izvršiti svoje misije, se je vrnila v Ljubljano. Zvečer so se podpredsednik Zbornice za TOI Elsbacher, direktor TPD dr. Vrhunc, glavni tajnik Delavske zbornice Uratnik, tajnik Zveze industrijev inž. Suklje ter zastopnik rudarskih strokovnih organizacij Križnik vnovič zbrali na kolodvoru, da zaprosijo pri ministrskem predsedniku za sprejem ob času postanka vlada. Ko je brzovlak po dobri četrt ure zamude privozil na postajo, je iz salonskega voza, v katerem je potoval g. dr. Stojadinović, izstopil šef kabineta g. Protić ter je deputaciji sporočil, da jo g. predsednik vlade ne utegne sprejeti, ker ima neke nujne razgovore. Gospod Protić je pozval deputacijo, naj izroči spomenico in resolucijo njemu ter je obljubil, da bo šefu vlade priporočil zadeve naših

premogovnih revirjev. G. predsednik se vrne čez nekaj dni zopet na Bled in morda naj deputacija takrat ponovno poskuša svojo srečo.

V salonskem vozu je medtem predsednik vlade konferiral z voditelji bivše SLS gg. dr. Natlačenom, dr. Kulovcem in dr. Krekom, ki so dopotovali z njim z Bleda. Konferenca se je udeležil tudi mini-

ster prosvete g. Stošovič. Tik pred odhodom vlaka so se voditelji bivše SLS poslovili od gospoda predsednika vlade, ki je še za trenutek izstopil ter se pozdravil s prisotnim zastopnikom bana, načelnikom dr. Vončina in upravnikom policije Kerševanom.

Člani deputacije so medtem imeli kratko posvetovanje in se dogovorili, da direktor dr. Vrhunc z večernim ekspresom odpotuje v Beograd, da ponese ministru dr. Korošcu, ki se je sinoči pritožil, da je premalo informiran, obširno poročilo o težkem položaju v rudarskih revirjih.

Kraljeva rodbina zapustila Bled

Ljubljana, 14. avgusta. Nocoj ob 19.32 je pasiral ljubljansko postajo dvorni vlak s katerim se je kraljevska družina vračala z letovanja na Bledu. Z vlakom so se peljali Nj. Vel. kralj Peter, Nj. Vel. kraljica in kraljeviča Tomislav in Andrej. Na postaji so visoke potnike pričakali zastopnik bana načelnik dr. Vončina, upravnik policije g. Kerševan, direktor železniške direkcije g. Cugnum s načelnikom dr. Faturjem. Vlak je odpeljal dalje po 3 minutnem postanku. Kraljeva rodbina bo nadaljevala letovanje ob morju.

Usodna povodenj v Italiji

Rim, 14. avgusta. b. Včeraj okoli 1/2 popoldne se je porušil velik jez na reki Orbi v Liguriji ter so se množine vode do večera razile po dolini 40 km daleč in 2 km na široko. Voda je podrta 4 železniške mostove, med njimi enega le nekaj minut potem, ko je vozil preko njega osebni vlak. Poplava je močno poškodovala železniške postaje v Carari in St. Martinu. Zelo so v strahu za 200 prebivalcev v vasi Melare, ki je popolnoma odrezana od sveta.

Jugoslavija : Italija 25 : 21

Ljubljana, 14. avgusta. Kopaljšče Ilirije je bilo za otvoritev damskega plavalnega dvoraja med Italijo in Jugoslavijo v svečani obleki. Vhod so razsvetlili z žarometi, na kopaljšču pa postavili tribuno, ki je bila prav dobro zasledena. Organizacija prireditve je bila brezhibna; občinstvo je bilo sproti obveščeno o dogodkih po mikrofoni, obenem pa je ves potek pranašala tudi ljubljanska brezžična postaja. Prireditve je precej močil dež.

Pred pričetkom tekmovanja sta se obe reprezentanci razporedili pred skakalnimi stolpmi. Goste je v imenu JPS pozdravil v francoščini g. dr. Milan Dular in jim izročil krassen spominski pokal, ki ga je daroval savez. Za goste se je zahvalil predsednik italijanskega plavalnega saveza general Lemetree. Naše tekmovalke so svojim italijanskim tovarišicam poklonile šopek z jugoslovensko trobojnico. Takoj nato se je začelo tekmovanje.

50 m rosto: 1. Ruzzier Grazia (It.) 33.1, 2. Lokar Bianca (It.) 33.4, 3. Dragič Mara (Jug.) 35.4, 4. Šiška Ljuba (Jug.) 35.6

Točke: Italija 8, Jugoslavija 2, 100 m prsno: Wimmer Zlata (Jug.) 1:32.6 (nov jugoslovanski rekord, stari 1:34.2), 2. Bier Greta (Jug.) 1:37.8, 3. Prekop Hilda It. 1:38 It. nov italijanski rekord), 4. Strudel Silva (Jt.) 1:40.

Točke: Italija 10, Jugoslavija 10, 100 m hrbtno: 1. Wimmer Zlata (Jug.) 1:34.2 (nov jugoslovanski rekord), 2. Ruzzier Grazia (It.) 1:35.7 (nov italijanski rekord), 3. Škeri Giovanna (It.) 1:36.7, 4. Bradač Zorka (Jug.) 1:37.6.

Točke: Italija 15, Jugoslavija 15, Stafeta 4 x 50 m prosto: 1. Jugoslavija (Košir - Šiška, Groschek, Dragič), 2: 24 (nov rekord!), 2. Italija (Toso, Lokar, Prekop, Ruzzier), 2:24.8.

Točke: Jugoslavija 25, Italija 21. Jutri se tekmovanje nadaljuje, ob 11. s skoki in ob 20.30 s drugim delom plavalnega sporeda.

Hitlerjev valjar

Pod Hitlerjevim valjarjem se ruši sedaj ena zadnjih postojank prikritih opozicij v Nemčiji

Mednarodni tisk se v zadnjem času živahno bavi s notranjepolitičnimi razmerami Hitlerjeve Nemčije. Komentarji o verskih borbah, o čiščenju v stranki in upravi ter o množicah se ukrepkih proti opoziciji, se v svojih sodbah sicer povsem ne skladajo, večinoma pa so si edini v tem, da smatrajo notranja trenja v nemški domačnosti za znamenje nesigurnega ali celo omajanega položaja, v katerem se baje nahaja vladajoči režim. Toda taka mnenja so se pojavljala že vsakokrat, kadar je iz Berlina zavela ostrejša sapa — in to je bilo pogosto dovolj, — pa so še vedno dejstva, ki so sledila, pokazala baš nasprotno resnico. In tudi danes morda ni brez upravičenosti mnenje onih, ki strožji notranji kurz pripisujejo samozvesti vladajočih krogov, ki se po nedvomnih uspehih zunanje in vojaške politike čutijo dovolj močne, da nategnejo vajeti in pokažejo železno pest notranjim nasprotnikom. Izmed vseh režimskih akcij, o katerih čitamo dan za dnevom, je morda v tem pogledu najznačilnejša ofenziva proti frontnim bojnikom, organiziranim v »Stahlhelmu« — še bolj značilna, ako ravno ne tako važna nego ofenziva proti katoliškim organizacijam. Vsa leta sem, odkar je Adolf Hitler prevzel oblast, so tekli poskusi, najti za organizacijo »Stahlhelma« pravo mesto v okviru stranke totalitete. Toda moč poenotenja se je v tem primeru morala zadovoljiti zgolj s formalno zmago, obstoječo v priznanju narodnosocialističnega programa in vrhovnega vodstva, pa še zunanjih znakov na uniformah in praporih. Ni pa uspelo razbiti ali razkrojiti organizacijo kot tako, ki je vse do zadnjega ostala to, kar je bila, postojanka političnega junkerstva.

Prav za prav je bil samo voditelj Seldte, ki je za svojo osebo popolnoma kapituliral pred Hitlerjem in si tako rešil ministrski sedež, poleg Neuratha edini, ki se je ohranil iz Hitlerjevega prvega kompromisnega kabineta. Zato pa je Seldte vedno bolj izgubljal tla v svojem lastnem krogu, in če bo zdaj, ko je usoda Stahlhelma že zapetena, tudi s svojo osebo in kariero deležen te usode, bo v tem precej osebne tragike, pa tudi pravičnega povračila, ki ga neizprosna zgodovina redko ostane dolžna.

Pokret »Stahlhelma« sega globoko v weimarsko dobo in je menda starejši, ali vsaj tako star, kakor Hitlerjev nacionalni socializem. Vsekakor je imel v dobi, ko je slednji še komaj prekorajil bavarske provincialne meje in se boril z največjimi težavami, po obsegu in organizacijskem omrežju že vsenarodni in vsedržavni značaj. Že takrat je bil Stahlhelm trdnjava militaristične in šovinistične reakcije, ki se je obračala proti parlamentarni demokraciji in njeni zunanji politiki spoštovanju mirovnih pogojev. Že leta 1922 je Stahlhelm poslal državno-mu kancelarju brzojavno zahtevo po uvedbi nacionalne diktature. Enak cilj je imela demonstrativna kandidatura takratnega voditelja Diisterberga pri volitvah državnega predsednika; ker pa je bil ta nastop obenem afont proti Hindenburgu, častnemu predsedniku organizacije, so bila notranja nesoglasja prav tako njegova naravna posledica, kakor zastoj društvenega razmaha in propagandne udatosti. Vendar je bila kriza kmalu premagana in ker je tudi Hindenburg ostal Stahlhelmu zvest, je prišla v zadnji dobi weimarske republike za organizacijo velika doba. Zlasti za Papenove vlade je izgledalo, da je Stahlhelmu namenjena velika vloga, in še leta 1932, ob priliki njegove sijajne parade na tempelhofskem polju v Berlinu, je velik del nemške in mednarodne javnosti pričakoval državnega udara s te strani. Toda prilika je bila zamujena za vedno in kmalu je bila odprta pot za Hitlerjevo zmago. Pripravljal jo je s Papenovo vred tudi Stahlhelm kot steber harzburgske fronte, in tako si je njegov voditelj Seldte zavaroval mesto med prvimi Hitlerjevimi paladini.

S Papenovo vred si je brez dvoma tudi Seldte nadaljnji razvoj nemške državne politike predstavljal drugače, kakor ga je prav kmalu doživel. Stahlhelm je hodil pod njegovim vodstvom po malo ponosni poti. Moral se je uvrstiti pod komando SA-udarnikov kot nekaka rezerva. Pozneje si je sicer s spremembo naslova udaril pečat vladajoče stranke, toda vse žrtve niso nič pomagale, kajti Hitlerjevska fronta ga je vedno občutila kot tuj element, še več, kot neljubega in opasnega konkurenta. Opetovano je prišlo med Stahlhelmu in Hitlerjevo stranko do odkritih konfliktov, prišlo je do razpustov lokalnih edinic, do persekucij in zapiranj. Toda vedno se je posrečilo premostiti odpirajočo se prepad, zlasti, dokler je čuvala stare vojne in junkerske tovariše Hindenburgova avtoriteta.

Od krvavega 30. junija dalje je visel nad Stahlhelmu Damoklejev meč. Stahlhelm pa se je še vedno mogel naslanjati na »Reichswehr«, ki je čuvala Hindenburgove tradicije. To pa se je bistveno spremenilo, odkar je prišla tudi vojska pod Hitlerjevo zastavo in v zvezi z njim dosegla svoj glavni cilj: vzpostavitev armade z uzakonjenjem splošne vojaške dolžnosti. Značilno je, da je sredi sedanje krize »Stahlhelma« odločil maršal Mackensen svoje častno članstvo z motivacijo, da je z uvedbo vojaške obveznosti naloga organizacije dovršena in da torej njen obstoj ni več upravičen.

»Stahlhelm« sam se v Hitlerjevem okviru ni čutil nikdar prav domačega. Hodil je, kolikor je mogel, svoja pota, ne ozirajoč se na Seldtejeve metamorfoze in se je tedaj naravno razvijal v ognjišče junkerske nezadovoljnosti z avtokracijo in totaliteto. Pod njegovo streho so našli zavetje razni elementi, ki sicer osebno niso hoteli preloma z režimom, pa mu tudi niso hoteli slepo slediti. Ali so upravičena očitanja, da so dobili v organizaciji zavetje in pomoč tudi komunistični in verski uporniki, je pač težko kontrolirati. Dejstvo je, da se na merodajnih mestih to zatrjuje in da se čuti režim močnega dovolj, da izvrši prelom z »organizirano opozicionalno reakcijo«.

Smrti udarec »Stahlhelmu« se ni izvršil z enim zamahom. Pričelo se je z razpuščanjem deželnih organizacij, zadnje dni so padle glavne postojanke Berlin-Brandenburg, Pomorjansko in Vzhodna marka. Kar je še edinic ostalo, se vrši nanje pritisk, da se same razdržejo. Taktika vsiljenega samomora je pri Hitlerjevih priljubljena in znana že iz zgodovine centurionovega konca. Medtem ko se zgrajba nevzdržno podira, pa se drži njen voditelj trdovratno svojega voditeljskega in ministrskega sedeža. Kako dolgo mu bo to uspelo, je sicer težko reči, toda predsmrtni nekrologi, ki jih pišejo Seldtejevi vodilni režimski listi, dopuščajo sklep, da mu je že izkopan politični grob. Tako je zrušena pod valjarjem Hitlerjeve totalitete ena zadnjih in najmočnejših postojank prikritih opozicij in nezadovoljnosti s stanjem, ki mu je sama utirala pot do zmage.

Ljubljanska poslanca poročata

Sestanek članstva Šentpeterske in Vodmatske krajne organizacije Jugoslovenske nacionalne stranke se je vršil v torek dne 13. t. m. ob 20. zvečer v salonu gostilne pri Bankotu na Šmartinski cesti. Udeležba je pokazala, da obstoja med članstvom veliko zanimanje za današnji politični in gospodarski položaj v državi. Predsednik okrajne organizacije JNS za Vodmatski okraj g. Adamič je pozdravil navzočo ljubljansko narodno poslanca g. Rajka Turka in dr. Rika Fuxa, poslevočnega podpredsednika sreske organizacije JNS za mesto Ljubljana g. dr. Cepudra in sreskega tajnika g. Milana Čimermana. Uvodoma je predsedujoči omenil več perečih nujnih zadev, ki naj bi jih gg. poslanci vzel v pretres in skušala urediti. Tako med drugim, da državni upokojenci nimajo še izplačanih za mesec avgust pokojnin, nadalje naj bi narodna poslanca za mesto Ljubljana na merodajnem mestu skušala izposlovati, da se bolničarjem uredijo njihovi prejemki. Povedal je, da ti samaritani dobivajo sedaj za svoje požrtvovalno delo mesečno ca. Din. 300.—. Poslanec g. Turk je v svojem obširnem poročilu najprej razpravljal o zadnjih volitvah, potem se je pa pečal z delom v parlamentu, osebno pri proračunski debati. S številkami je dokazoval, da sedanje dvajsetstine oziroma povišani budžet na vseh poljih zastopljiva dravska banovina. Ljubljanska poslanca sta si z nekaterimi drugimi tovariši iz dravske banovine napravili vladi očuvala svobodne roke. Poslanec g. dr. Fux se je pečal v svojih izjavah z delom v finančnem odboru, kamor mu je omogočilo vstop opozicija. Omenil je, da je bilo vloženih mnogo amandmanov, ki jih je ministrski svet skrajaj vse odklonil, tako da je delo v Beogradu zelo težko. Poročilo obeh gg. poslancev je bilo z odobravanjem sprejeto. Podpredsednik je obravnaval politični položaj ustvarjen po 6. januarju 1929 pa vse do danes. Imenovan obrtnikov je govoril g. Perdan, ki je naslikal bedo obrtniškega osebja čevljarstva stroke ter je prosil ljubljansko poslanca, da obrtniškemu vprašanju posvetita vso pažnjo.

Lepo uspeli sestanek je zaključil predsednik ob pol 12. uri z apelom na složno delo v okviru JNS, ki bo prire-

dila še več takih sestankov, ker je to v interesu članstva, da se seznanijo z delom narodnih poslancev in dobi vsaj malo pogleda v današnje tako zamotano in nevšečno stanje.

Beleške

Bojevnikiški tabor na Brezjah

V »Slovenec« je bil v nedeljo objavljen poziv na »bojevnikiški tabor«, ki naj bi se vršil 15. t. m. na Brezjah. Tabor je bil zamišljen kot velika politična prireditev. Cerkovnim slovesnostim naj bi bilo sledilo zborovanje, na katerem je imel govoriti podpredsednik bivše SLS g. dr. Natlačen. Sedaj javlja »Slovenec«, da se bodo cerkveni svečanosti sicer opravile, zborovanje pa odpade.

„Tabor Katoliške akcije“ v Komendi

Kakor smo že poročali, se je vršil v nedeljo v Komendi shod, na katerem je govoril dr. Natlačen o načelnih političnih vprašanjih ter propagiral stopitev bivše SLS z radikali in muslimani. Ta shod je bil zamišljen kot prvi »v vrsti ljudskih taborov«, ki se bodo vršili po slovenski zemlji. Prireditelj je bila kombinirana versko-politična. Dopoldne in popoldne so se vršile razne cerkvene svečanosti ob udeležbi nadškofa Jegliča in mitropolita dr. Rožmana, nato pa je sledilo politično zborovanje. Sodelovali so odlični predstavniki »Katoliške akcije«, uvodni govor na političnem shodu je imel podpredsednik »Katoliške akcije« za ljubljansko škofijo, dr. Miha Krek, navzoč je bil tudi podpredsednik Katoliške akcije profesor teologije dr. Fabjan, domači župan g. Štrcin je v pozdravu shod izrecno proglasil za »tabor Katoliške akcije«, akoravno je šlo pravzaprav za »tabor Radikalne zajednice«. Priznavamo tudi, da nas je mešanje političnih deloma celo izrazito strankarskih poslov s cerkvenimi svečanostmi in s Katoliško akcijo, ki vendar, kakor pravijo, s politiko nima nobenega posla, kar je sedaj tudi v koncordatu izrecno ugotovljeno, ne malo začudilo. Izgleda, da so tudi gospodje od Katoliške akcije naknadno sprevideli težko pogreško, ki je bila storjena. Zato objavlja večerjajni »Slovenec« pojasnilo škofijskega odbora Katoliške akcije v Ljubljani, v katerem je rečeno, da je versko-politično prireditelj v Komendi organiziral in vodil za to sestavljeni odbor v Komendi, ki nosi tudi vso odgovornost za njo. Škofijski odbor Katoliške akcije prireditelji ni zamislil, ne vodil in o programu ni bil obveščen. Samo prireditelj, ki jih škofijski odbor Katoliške akcije ali zamislil ali izvedel ali uodbi, pa se morejo smatrati za prireditelje Katoliške akcije, za katere ona prevzame vso odgovornost.

— To »pojasnilo« je podpisano od profesorja g. dr. Fabjana, ki pa se je »tabor« v Komendi kot podpredsednik Katoliške akcije udeležil skupaj s predsednikom Katoliške akcije g. dr. Krekom, ki je bil tam tudi eden glavnih govornikov. To dejstvo in pa izrecna proglasitev zborovanja kot »tabor Katoliške akcije« v prisotnosti obeh imenovanih vodilnih funkcionarjev škofijskega odbora KA pač dopuščajo domnevo, da je ta prireditev bila od Katoliške akcije odobrena in da je sedaj nekoliko pozno odklanjati za njo odgovornost...

Pristaši bivše SLS so oduševljeni

Te dni se je mudil na Bledu bivši kočevski poslanec g. župnik Škulj, ki je dal dopisniku »Vremenc« zanimive izjave. G. Škulj pripoveduje, da je bila ustanovitev Radikalne zajednice v vseh krogih bivše Slovenske ljudske stranke sprejeta z oduševljenjem vseh pristavov. »Čakamo le objavo programa in oblatveno priznanje stranke, pa bomo takoj šli na posel. To ne bo težko. Ne v nekoliko dneh, temveč v nekoliko urah bo stranka pri nas ustanovljena in bo pričela posloovati z vso potrebno svežostjo. Ne omejeno zaupamo svojemu voditelju dr. Korošcu. Z radikali pa smo že davno bili v prijateljskih zvezah. Spominimo se samo blejskega pakta in drugih naših skupnih nastopov, ko se je pokazalo naše soglasje v nazorih in vidi se, da je sodelovanje med nami in radikali neobhodno potrebno, da se rešijo važna državna vprašanja. Sedaj, ko so se pridružili še bosanski muslimani, bo Narodna radikalna zajednica jamstvo, da bodo vsa vprašanja najpogostejše rešena. Uveren sem, da bodo potem tudi Hrvti uvideli, da je to edino pravilna stuja v državi in da bomo kmalu tudi nje videli na pozitivnem delu za ureditev države«.

Navdušenje g. Škulja je ganljivo in njegov spomin na blejski pakt in na sodelovanje z radikali, zlasti leta 1928, je dokaz sorodnosti pogledov, ki obetajo še mnogo koristnega sadu.

Nezadovoljstvo v vrstah štajerskih pristavov bivše SLS

Povodov priprav za stopitev bivše SLS z radikali je bilo opaziti, da se niti javno, niti na zaupnih konferencah ni pojavil dosejdaž nobeden izmed znanih bivših vodilnih politikov SLS iz bivše mariborske oblasti. Dejstvo je, da se razven ožjega kroga znanih oportunistov, ki so že pri senatorskih volitvah kršili disciplino stranke in se pozneje poskušali z več ali manj sreče plasirati na Jevtičevi listi, vodilni krogi bivše SLS na Štajerskem nikakor ne ogrevajo za radikalno tezo. Nasprotno, oni smatrajo, da je ta kombinacija zgrešena in da ne bo mogla obdržati v svojih vrstah bivše pristave SLS. Golovi pojavi v nekaterih štajerskih srezih dajejo tem politikom razloge za njihovo odklonilno stališče. Oni pravijo, da je združitev bivše SLS s srbskimi radikali ljudstvu zelo nesimpatična in se bojijo, da si bodo narodne množice iskale novih političnih poti. V vodilnih mariborskih krogih gledajo na akcijo ljubljanskega vodstva bivše SLS kot na neko »kranjsko zadevo« ter se pritožujejo, da je cela stvar bila izvedena brez vsakega temeljitvega zaslišanja ljudi, ki ne pripadajo najožjemu ljubljanskemu krogu in brez dovoljznega poznavanja

razpoloženja ljudstva. Štajerski vodilni klerikalni politiki sicer ne nameravajo »delati težko« novo snujbo se stranki in bodo formalno pač tudi pristali na sodelovanje, ali nekateri od njih so odločeni, da se izpostavljal ne bodo. Z veliko radovednostjo pričakujejo program nove stranke, katerega glavna načela so jim do sedaj znana samo iz časopisnih ugibanj in se zato tem bolj revoltirajo, češ, da morajo »kupovati mačka v zaključku«.

Ljudsko gibanje na Goriškem in v Istri

V poslednjih letih je po vsej Italiji zelo naraslo zanimanje za ljudsko gibanje in listi objavljajo dan za dnem podatke o smrtnih primerih, o rojstvih in preseljevanju prebivalstva v posameznih večjih mestih in pokrajinah. Nedvomno je demografski razvoj prebivalstva, naraščanje njegove številčne moči, zelo velikega pomena za vsako državo. Zanimivo bi bilo dognati, kako je naraščalo prebivalstvo v goriški, tržaški, istrski, reški in zadarski pokrajini. V naslednjem podajamo podatke, ki smo jih zbrali za poslednja štiri leta na podlagi mesečnih objav v državnem statističnem biltenu.

Po ljudskem štetju koncem aprila 1931. leta je štelo skupno vseh pet pokrajin 978.942 prebivalcev, 1. I. 1932. jih je bilo 981.007, 1933. let. 984.055, 1934. leta 992.027, 1. I. 1935. leta pa 1.001.724 prebivalcev. V poslednjih 6 mesecih je naraslo število še za 3513 oseb, tako da jih je bilo v vseh 5 pokrajinah sredi tega leta 1.005.237 prebivalcev.

V posameznih pokrajinah pa je bilo ob tem času: 114.313 v reški, 208.486 v goriški, 303.984 v istrski, 355.358 v tržaški in 22.318 prebivalcev v zadarski pokrajini. Naravni prirastek prebivalstva je znašal v letu 1934 0.66%.

Drobne vesti

Požar v Brjih. V noči od nedelje na ponedeljek je nastal v škodnju bratov Trpinov v Brjih pri Rihemberku požar, ki je uničil poslopje in vso zalogo žita lanske in letošnje žetve. Na pomoč so prihiteli celo gasilci iz Gorice, uspelo pa jim je le požar omejiti, tako da ni prišla goreti še sosednja stanovanjska hiša. Ogenj je povzročil posestnika 50.000 lir škode.

V bližini meje so obmejni stražniki, kakor poroča »Gazzettino« v svoji goriški izdaji, pred dnevi aretirali 23-letnega Kristjana Draščaka iz Gorice, ki je po ugotovitvah preiskave nameraval brez potnega lista zbežati v sosedno državo. Prepeljali so ga v Gorico in ga oddali v sodniške zapore. Proces proti njemu bo v kratkem.

Tržaška občinska uprava je v svrhu javnih del v Trstu v smislu programa, ki ga je koncem 1933 odobrila predsednik vlade, najela doslej 22.750.000 lir posojila, ki ga ji je kreditiral konzorcij tržaških denarnih zavodov. Poleg tega je bilo najeto sedaj pri omenjenem konzorciju pod istimi pogoji novo posojilo v znesku 24.265.000 lir, ki ga po mestni kreditni konzorcij porabil za nadaljna javna dela v mestu. Občina bo ta dolg, ki se obrestuje po 5%, amortizirala v 30 anuitetah po 1.623.739.20 lir.

V »Uradnem listu« je bilo objavljenih od 4. do 10. avgusta 20 dekretov tržaškega prefekta, s katerimi so bili spremenjeni priimki 14 družinskih očetom in 18 samcem, vdovcem in vdovam, tako da so bili prevedeni v italijansko obliko priimki 94 oseb, če vštetojemo člane prizadetih družin. V italijansko obliko so bili med drugimi prevedeni naslednji priimki: Doljač v Doglia, Ferfolja v Ferfolgia, Cijak v Ciacchi, Sardoč v Sardo, Škilan v Sillani.

Škoda zaradi suše

Beograd, 14. avgusta. p. Kmetijsko ministristvo je zbralo podatke o škodi, ki jo je raznim krajem v državi napravila v poslednjih mesecih suša. Po njih so bile prizadete primorska, vrbaska in drinska banovina. Podatki za sasko in zetsko banovino še niso zbrani, vendar pa se more domnevati, da je suša tudi v teh banovinah napravila mnogo škode.

V dravski banovini je suša od celokupnih 42.529 ha posejane zemlje uničila 1964 ha ali 4.6 odstotkov. Srezi brežiški, gornjegrajski, kamniški, krški, kranjski, laški, logaški, mariborski-desni breg, mursko-soboški, novo-meški, ptujski, radovljiški, slovenjegraški, celjski in šmarnski sploh niso bili prizadeti po suši. V dolnjenjenskem srezu je uničenih 26 odstotkov posejane površine, v konjiškem 25 odstotkov, v kočevskem 2, v litijemskem 2, v metliškem 30, v dravograjemskem 25 in v črnomsljemskem 25 odstotkov. V prizadetih srezih bo dala zlasti koruza slabo letino. V enakem sorazmerju je suša škodila tudi pašnikom, tako da v prizadetih srezih primanjkuje krme za živino.

Nadalje je suša uničila v primorski banovini 29.652 ha ali 51.3 odstotkov celotne posejane površine, v vrbaski banovini 89.729 ha ali 36.7 odstotkov, v drinski banovini 123.195 ha ali 37.3 odstotke, v moravski banovini 104.530 ha ali 28.9 odstotkov, v vardski banovini 9.984 ha ali 6 odstotkov, v dunavski banovini pa 275.372 ha odnosno 30.1 odstotkov posejane zemeljske površine.

Skrbi za ogrožene brate — bodi Cirilmetodar!

STAROST PRIDE

toda zobje bodo ostali mladi in lepi, ker jih negujem z zobno kremo

C I M E A N
katera uničuje
Z O B N I K A M E N
in obenem čuva
Z O B N O S K L E N I N O!

Nacionalni šahovski turnir

Ljubljana, 14. avgusta

Danes se je pričelo IX. kolo. V A skupini se je najprej končala igra z damskim kmetom B. Savič—inž. Prek. Beli je moral zamenjati damo za trdnjavo in konja, kar je Preku zadostovalo za zmago. V indijski partiji sta se Šiška in M. Vidmar v izenačeni poziciji zedinila na remis. Preinfalk je zelo dobro igral ortodoksn damski gambit nasproti Carevu in zmagal. Gabrovšek je prišel po indijski obrambi Grenčarskega v pozicijsko prednost, kar je dobro izkoristil in v končnici zmagal. Partija Nikolič—Hren je bila preložena. Popoldne se je nadaljevala tudi prekinjena partija iz VIII. kola Prek—Preinfalk. Slednji klub premoči kmeta ni mogel doseči več kakor remis.

V B skupini sta se Sikošek in Matvejev že po 15 potezah miroljubno sporazumela za remis. Licul je kot črni igral proti R. Saviču na napad in je žrtvoval figuro za dva kmeta. V vseskozi zanimivi partiji je končno zmagal Savič. C. Vidmar je v sicilijanki nadigral Longerja in zmagal. Berič je v indijski partiji šele v končnici nadigral Subariča, ki se je v brezupni poziciji udal. Marek in Šorli sta prekinila v izenačeni poziciji, ki se bo predvidoma končala z remijem.

Stanje po IX. kolu: A skupina: M. Vidmar 7, Preinfalk 5 in pol, inž. Prek, Šiška 5, Gabrovšek 4 in pol (1), Carev 4 (1), Nikolič 3 (1), Hren 2 (2), Jonke 2 (1), B. Savič 2, Grenčarski 1 (2), B. skupina: Sikošek 6, R. Savič 5 in pol (1), Matvejev 5 (1), Herbatin, C. Vidmar 4 (1), Berič 4, Šorli 3 in pol (1), Longer 3 (1), Marek 2 (2), Subarič 2 (1), Licul 1 (1). Neporaženi so doslej edino M. Vidmar, Sikošek in Matvejev.

Žrtve ljubavne tragedije v Hrastniku

Hrastnik, 14. avgusta.

Zjutraj ob 8. je bil iz Stenudca pri Hrastniku pobeg nesrečnega Josipa Rotarja, p. d. Pretežnika, ki se ga je udeležilo tedaj število pokojniških sopotnikov in znancev. Pokopali so ga na trboveljskem pokopališču.

Ob 16. je umrla v rudniški bolnici v Trbovljah žrtev hrastniške žaloigre g. Reška Plaznik. Na mrtvaški oster so jo položili v hiši njenega očeta, Antona La. parja, rudarja v Trbovljah na Tereznji. Pogreb bo v petek ob 16. na trboveljsko pokopališče.

V celjski bolnici leži še vedno v nezavesti 6 letni sinček pokojnice sin Stanka. Ima zdrobljeno lobanjo ter mu je ohromela desna roka, zaradi česar ni mnogo upanja, da bo okrevl. Mlajšemu Branku se polagoma zdravije vrača, čeprav ima prebito lobanjo.

Sedaj so našli plamo, nastovljeno na mrtva pokojnico g. Plaznika, v katerem priznava nesrečni Rotar povsem odkrito, da je ljubil pokojnico, ki pa ga je odklanjala, zaradi česar ni mogel drugače storiti, kakor je.

Pojasneno še ni, zakaj sta postala žrtve zločina oba nebolna otročka, saj je je nesrečni Josko Rotar zelo ljubil. Vsek dan se je igral z njima ter jima prinášal slaščice.

Dunajska vremenska napoved za četrtek: Pretežno oblačno in najhujše padavine. Nezanesljivo vreme.

Menart Františka

posestnica

previdena s tolažili sv. vere, danes mirno v Gospodu zaspala.

Nepozabno pokojnico sprejmo v k večnemu počitku v petek, dne 16. avgusta ob 17. uri izpred hiše žalosni, Velika čolnarska ulica št. 9, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 14. avgusta

GRANDAŠEK MARIJA
in ostalo sorodstvo

Proti **debelosti**
uporabljajte
neškodljive **SLATINSKE TABLETE**
za hujšanje

sestavljene iz naravnih mineralnih soli in rastlinskih ekstraktov.

Proizvajal: apoteka

MR. BAHOVEC, LJUBLJANA

V vseh lekarnah 100 tabl. — Din 46.—, 200 tabl. — Din 74.—.

Reg. No. 1423 od 10. VII. 34.

Naši kraji in ljudje

Vsak cvet mu je znan

Ob 70letnici botanika Rajka Justina

Ni bil na visokih šolah, ne na znanstvenih akademijah, vendar bo njegovo ime blestelo med imeni slovitih znanstvenikov. Bil je učitelj osnovne šole, pa se je sam povzpela v vrhove znanosti s pridnostjo, vztrajnostjo, z ljubeznijo do narave. Danes bo dopolnil vzorno marljivo neutrudni g. Rajko Justin 70 let.

Rodil se je v Ljubljani v obrtniški rodbini v Florijanski ulici. Kot otrok je lazil po bregovih pod Gradom in nabiral vsakovrstne cvetlice in to je vzbudilo v njem veselje do botanike. Po nižjih razredih srednje šole je prestopil v učiteljsko, ki ga je nadaljeval v Celovcu in dovršil 1885 v Kopru s prav dobrim uspehom. V dijaških letih je prepotoval vso Slovenijo, pa je zašel tudi čez njene meje. Že takrat je veljal za večaka v poznavanju rastlinstva in

profesor botanike na učiteljsko se je pri manjših znanstvenih vedno obračal na Justina, ali je ime prav zadel ali ne. Justinova prva služba je bila v Črnomlju. Tu si je tudi izbral družico, ki ga je spremljala vse življenje, ženo, ki je že čez nekaj let ugrabila smrt. Iz Črnomlja je prišel na Preloko nad Kolpo med originalne ljudi in je oskrboval tudi šolski pouk na bližnjih Bojancih. Živo se je zanimal za življenje potomcev uskokov, spoznaval je njihove pestre šege. Po kratki dobi pa je prišel za nadučitelja na Štekljavec pri Semiču. Deset let je bival v Beli Krajini in je mnogo časa porabil za proučevanje ondotege rastlinstva. Premeščen je bil v Vreme na Krasu, kjer pa je ostal le kratko dobo. Tu si je izbral drugo življenjsko družico, učiteljico Marijo iz ugledne Papisove družine s Planine. S Krasa se je vrnil spet na Dolenjsko, v Trebelno pri Mokronogu. Tu je služboval 12 let, a 1908 ga je sapa spet zanesla na Kras, v Trnjo, kjer je ostal tudi vso vojno in še nekaj časa po prevratu. Ker se mu je Kras silno priljubil, je prošil za italijansko državljanstvo, vendar so mu prošnjo zavrnili, nakar se je vrnil v rodno Ljubljano. Tu je bil do deljen univerzitetnemu botaničnemu inštitutu, kjer je deloval do upokojitve 1925, a profesorju Jesenu je ostal zvest pomočnik do njegove tragične smrti.

Nešteto gor in pokrajin je prehodil, vsepovsod je stikal za rastlinami, odkril je več neznanih. Ni je cvetke, bilke in trave, ne drevesa, da mu ne bi vedel rodu in imena. Upravičeno je več rastlin in cvetlic dobilo ime po njem: Campanula Justiniana, Hieracium Justinianum, Thymus Justinianus in še druge. A velikemu številu cvetlic in rastlin, ki jih je odkril, je pa sam določil imena po svetovno slavni botaniki. Njegovo znanje priznavajo sloviti učenci, sam pa tudi hrani laskava priznanja Francozov, Nemcev in drugih učenih mož. Z botanikom prof. dr. Pavlinom je zlasti rad prirejal izlete po naših krajih in je svoje doživljaje in odkritja opisoval v znanstvenih revijah. V »Mitteilungen des Musealvereins für Kärnten« je že leta 1905 objavil znamenito razpravo o svojem botaničnem poletnem izletu v pogorje Velebit. Sledila je

potem še cela vrsta člankov, ki so vedno vzbudili pozornost. Pa tudi v naših domačih strokovnih listih nahajamo razprave izpod njegovega peresa. Tako je v »Vrtinarju« že leta 1891 in 1892 priobčil več krajših sestavkov o cvetlicah.

Vse življenje je bil samonikel pri tem pa preprost in skromen. V poklicu vesten, skrben učitelj, v družbi zanimiv družabnik, priljubljen pripovednik, poln strokovnega znanja in doživljajev, a družini skrben oče. Seveda je še danes vnet turist. Nešteto krat se je povzpela

na temena očaka Triglava in drugih naših vrhov. Na Šmarno goro zahaja sleherni jutro, navadno pa ga pot zanese še kam dalje. Še pred leti je bil vnet kolezar in je pri več dirkah odnesel prvenstvo. Na Ljubljani ga še danes najdete kot odločnega veslača. Od mladosti let je bil vedno neomahljiv naprednjak, vselej jugoslovansko orientiran. Pri sedmih križih čvrtst in čil lahko zadovoljno zre na obilno žetev. Želimo mu še mnogo vedrih let, še vedno prepričani, da nas bo presenetil s kakšnim novim odkritjem v kraljestvu flore.

Kako so v Sloveniji pospešje tujski promet

Nekaj ugotovitev namesto »Igovora „Vremenu“

Ljubljana, 14. avgusta. Beograjsko »Vreme« je pred dnevi objavilo članek pod naslovom »Kako u Sloveniji unapreduje naš turizem«, opremljen sicer malo duhovito, a krivično karikatur, ki naj bi izpričala, kakor slove tekst pod njim: »Ljubljanski savez za promet stranaca s uspehom organizuje izlete v inostranstvo«. Dopisnik, ki ga je mogla zavesti samo nepoučenost o dejstvih, trdi med drugim: »Zveza, ki jo vzdržujejo slovenski gostilničarji, slovenska lokalna društva za tujski promet in državna podpora, je priredila letos že vrsto izletov v inozemstvo, a niti enega v naše kraje, pa čeprav so Srbija, Južna Srbija, Crna gora, Bosna, Hercegovina in še nekatere predeli naše države za večino Slovencev kakor tisto, kar krije kitajski zid.«

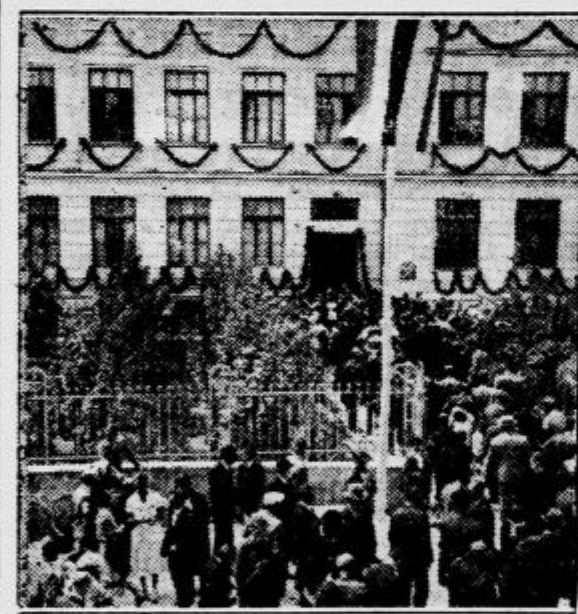
Kakor nam poročajo, trditve »Vremena« in ničemer ne ustrezajo resnici. Zveza za tujski promet v Ljubljani odnosno »Putnik« je letošnji pomlad in poletje priredila s svojim avtobusom 6 izletov po Sloveniji in Jugoslaviji (Rimske Toplice in na Dolenjsko, dvakrat v Logarsko dolino, na Bled in v Bohinj, na Sušak in v Crikvenico in še enkrat v Crikvenico preko Plitviških jezer), ki se jih je udeležilo 107 oseb. Po železnici je priredila štiri romanja v Beograd in na Oplenec (245) oseb. Preko meje je njen avtobus popeljal naše izletnike sedemkrat (dvakrat v Benetke, trikrat v Opatijo, enkrat na Grossglockner in enkrat na mednarodno razstavo v Bruselj), po železnici pa je priredila en izlet v Postojno. Če bi dopisnika »Vremena« vodila resnična skrb za nacionalni uspeh našega turizma, o izletih v Postojno, Opatijo in pa na Grossglockner, na katerega drži progla po dolinah slovenske Koroške, pač ne bi mogel so-

dati, da nosijo denarje »tujim gostilničarjem in hotelirjem«, a obisk Benetk s slovečo Tizianovo razstavo — in obisk mednarodne razstave v Bruslju — to je dvoje doživeti, kakršnih si noben navdušen popotnik, pa čeprav je morda boljše nacionalist od »Vremena« informatorja, ne bo dal kratiti nikakega pretiranega, na krivih računih oprtega lokalnega patriotizma. Bolj kakor na kateremkoli drugem pridobitnem področju mora namreč za turizem, ki je v prvi vrsti navezan na mednarodni promet, veljati načelo, naj se na mejah na nobeno stran ne postavljajo umetne zapore in ovire. Če bomo v deželi, ki je v tolikšni meri odvisna od dotoka tujcev kakor smo mi, dvigali šunder za voljo redkih družabnih ekskurzij čez mejo — bomo imeli mar še pravico pričakovati, da bodo tujsko-prometni interesi v inozemstvu dostopni propagandi za nas?

Kakor nam sporoča Zveza za tujski promet, niso njene institucije deležne nikakih prispevkov niti od slovenskih gostilničarjev, niti od lokalnih društev za tujski promet in prav tako tudi ne uživajo nikake državne podpore. Sicer je žalostna resnica, da je notranji tujski promet v naši državi, zlasti kar se avtomobilizma tiče, mnogo manj razvit, kakor bi bilo to v skladu z naravnimi lepotami in zgodovinskimi zanimivostmi, a vsakemu laiku je znano, da je tega krivo predvsem pomanjkanje dobrih avtomobilskih cest in pa dobre, zahtevne moderne turiste ustrezajoče hotelske industrije na jugu države. Tu se »Vremenu« odpira mnogo hvaležnejše polje, da zastavi iskreno, razumno besedo za spodbujanje turizma in prometa pri nas.

Pomen obrtne razstave v št. Vidu

Že po svoji naravni legi je št. Vid privlačna točka za izletnike iz Ljubljane in okolice. Že od nekdaj je ob nedeljah in tudi ob delavnikih tam mnogo gostov, odkar pa je št. Vid s cestno železnico zvezan z Ljubljano, je obisk še

večji. Baš tedaj, ko je bila urejena tramvajska zveza, se je v št. Vidu ustanovilo agilno Društvo jugoslovanskih obrtnikov, ki je za svojo važno nalogo določilo tudi prirejanje obrtnih razstav. Te razstave hočejo vzbuditi zanimanje vse okolice za obrtne izdelke, istočasno pa tudi služijo samoozbrazbi in medsebojni izpopolnitvi mojstrov, pomočnikov in vajencev, ki predlagajo svoja dela ljudski kritiki. Samo ob sebi je razumljivo, da razstavi vsak obrtnik svoja najboljša in najlepša dela. Še lanska razstava je bila zelo lepa in splošno priznana od javnosti. O tem je pričal ogromen obisk. Št. Vid je zaslovel po vsej državi in tudi preko njenih meja. Tudi letošnja obrtna razstava v št. Vidu nam spet nazorno kaže, kako potrebno je prirejanje takih razstav. Lepo in solidno delo šentvitskih obrtnikov ima itak že svoj sloves, po splošni sodbi obiskovalcev pa so na razstavi tudi prave umetnine. Kako so obiskovalci letošnje razstave zadovoljni, nam priča ogromen vsakodnevni obisk, višek zanimanja za razstavo pa se kaže ob nedeljah. V nedeljo 11. t. m. je bilo na razstavi samo

v dopoldanskih urah okrog 1.200 obiskovalcev. Med njimi je bilo tudi mnogo kupcev in sklenjene so bile že dobre kupčije, da so tudi razstavljalci zadovoljni.

Društvo jugoslovanskih obrtnikov je poskrbelo tudi za razvedrilo. Naprosilo je godbo »Ljubnik« iz Škofje Loke, da igra vsako nedeljo in praznik pred razstavnim prostorom lepe narodne pesmi in tudi moderne skladbe. S tem razvedrilom se hočejo obrtniki vsaj nekoliko oddolžiti obiskovalcem za njih zaupanje. Šentvitski obrtniki so lahko vsem obrtnikom za vzor v pogledu vzajemnosti, pridnosti in podjetnosti. Neumorno in iznajdljivo se izpopolnjujejo v svojih strokah in dokazujejo, da ima obrtništvo še lepo bodočnost.

Delavec, zasut v vodnjaku

Kragujevac, 14. avgusta.

Podobno tragediji kakor v Pobrežju pri Mariboru, kjer je zasulo delavca Kelnariča, imajo sedaj v Kragujevacu na mestni periferiji, kamor hodijo meščani na izlete. Na dvorišču lovskega doma so kopali vodnjak in se je velik plaz zemlje vsul na delavca Radomira Savića, ki je na dnu vodnjaka urejeval deske za oporo vodnjakovega oboda. Ko so prihiteli ostali delavci, je bil nesrečni Savić že pod zemljo, a so se še čuli njegovi klici na pomoč.

Po vrvi so se spustili do njega ter odgrebli toliko zemlje, da je lahko dihal. Potem so ravno tako kakor pri Kelnariču tragediji poskušali vse mogoče, da bi prikopali do njega ali pa ča bi zemljo v toliki meri zrahljali, da bi ga lahko potegnili ven. Delavcem so prihiteli na pomoč gasilci, a so se kmalu vsuli novi skladi prsti, da je bil mož spet popolnoma zasut. Nesreča se je pripetila večerj popoldne ob 3. in do večera še ni imelo vse delo nobenega uspeha. Iz rudnika Vrešnice pri Čaku so poklicali rudarje na pomoč, nastopil pa je tudi oddelek vojakov, ki skuša od strani izkopati rov do ponesrečenega delavca. Zadnje vesti, ki so jih v Beogradu prejeli o nesreči, dajo slutiti, da nesrečni Savić ne bo prišel živ iz vodnjaka.

Razbojniški napad na župnišče

Zagreb, 14. avgusta.

Občina Bučica pri Glini je še vedno silno razburjena zaradi razbojniškega napada, ki je bil pretekli teden izvršen na župnišče. Razbojniki so ubili župnika Janka Vedrina, izropali njegovo stanovanje in župnijski urad, potem pa neopazeno zapustili torišče svojega strašnega zločina. »Jutro« je kratko že poročalo o tem tolovajstvu. Župnik Janko Vedrina še ni dolgo župnikoval v Bučici, užival pa je vso ljubezen in zaupanje ljudstva. Vedrina je bil najmlajši župnik v vsem okolišču. Zločin so odkrile neke vaščanke, ki so prišle jutraj še pred mašo v župnišče, da bi prosile župnika za neke nasvete. Nesrečni župnik je ležal v svoji sobi, kjer je bilo vse pohištvo razmetano, mrtve s sedmimi hudimi ranami od revolverskih strelcev. Vest o strašnem zločinu je spravila na noge vso vas, preiskavo pa so uvedli poleg orožnikov tudi policijski organi iz Zagreba.

Zločin je še vedno zagoneten. Župnišče stoji precej na samem, ni pa nikjer znakov, da bi bila vrata vlomljena. Župnik je kakor se vidi, še bedel, ko so prišli zločinci. Moral jih je celo poznati, ker si ni mogel misliti, da bi bil neznancem sam odprl vrata. Razbojniki so odnesli iz blagajne župniškega urada okrog 40.000 Din ter so najbrže nesrečnega župnika z mučenjem prisilili, da jim je hčagajno sam odprl. Potem so ga ustrelili in razbili še neko

PRI ZAPRTJU IN MOTNJAH V PREBAVI

vzeti jutraj na prazen želodec čašo

Franz Josefove grandiozno

priručno

grandiozno

Registrirano od ministrstva za soc. politiko in nar. zdravje št. br. 15.485 od 25. V. 1935.

J. Strakaty (Praga):

Slovensko romanje pred 50 leti v Prago

Doba pred petdesetimi leti, začetek osemdesetih let prejšnjega stoletja, je bila za česko narodno življenje izredno pomembna. Narodno gledališče (divadlo), ki je 1881. dogradilo pogorilo, je l. 1883. po zaslugi narodove požrtvovalnosti in ljubezni zopet moglo vstati iz razvalin. Postal je središče vsega narodno-kulturnega življenja in bilo še dolga leta njegova gibalna sila. V čeških deželah in izven njih so ga najbolj popularizirali gledališki vlaki, ki so bili prava narodna romanja. Srečna misel prirejanja »gledaliških vlakov« poteka od prvega ravnatelja Narodnega gledališča Fr. A. Šubrt.

V dveh letih je prispelo 100 takih vlakov samo iz čeških dežel. Iz tujine so prihajali dunajski, budimpeštanski in celo ameriški Čehi. Izmed slovenskih bratov so se priglasili tisti, ki so bili Čehom vedno najbližji in najzvestejši: Jugoslovenci. 6. avgusta 1884. so prispeli Hrvatje iz Zagreba, 17. avgusta 1885 pa Slovenci iz Ljubljane. Slovenski pohod v Prago je bil posebno važen za razvoj naših nadaljnjih vzajemnih stikov.

O njem nam ne pripovedujejo samo takratni slovenski, hrvaški, češki in nemški listi — slednji so kajpak priobčili zmaličena protislovenska poročila, — marveč tudi dve slovenski knjigi: Antona Trstenjaka »Spomenik slo-

vansko vzajemnosti« (Ljubljana 1886) in Vekoslava Vakaja »Jugoslovani v zlati Pragi in slavnem Velehradu« (Maribor 1886). Vsekako je značilno, da sta oba pisca izdala svojo knjigo v samozaložbi. V tedanjih razmerah je pač bilo treba nekoliko poguma, da je kdo imenoval Slovence in Hrvate »Jugoslovane«, kakor je storil v naslovu svoje knjizice Vakaj, ki pravi v uvodu, da je sestavil svojo knjizico »priprostemu narodu, kmetu namreč... da bo vsaj nekoliko izvedel o narodnosti Čehov in o romanju na Velehradu.«

Trstenjak, ki je dal pobudo za prireditve slovenskega gledališkega vlaka, pripoveduje v svoji knjizici, da ga je v Ljubljanski Čitalnici pooblastilo nekaj mladih Slovencev, naj se v zadevi spozna z Ivanom Hribarjem, ki je bil že takrat dober prijatelj češkega naroda in je sam mislil na tako romanje. Trstenjak je sklical prvi sestanek v jeseni 1883 in odbor je po številnih pripravljenih pripravil vlak za september 1884. A prav tedaj so uvažali v Nar. Divadlu elektriko, zato so preložili vlak na prihodnje leto, ki je bilo primernejše tudi zbog tega, ker so takrat na Velehradu slavili tisočletnico sv. Metoda, a obisk Prage se je imel združiti z obiskom Velehrada.

Novi odbor, ki mu je stal na čelu Ivan Hribar s podpredsednikom Ivanom Mur-

nikom, tajnikom Tretenjakom in s članoma Vojtehoma Valento in Ivanom Zelenikarjem, je končal vse priprave tako, da bi vlak odrinil 10. avgusta. Toda avstrijska vlada je nenadno prepovedala obisk Velehrada, češ, da se je v okolici pojavila — goveja kuga. Kajpak, bila je samo preteza, v resnici se je vlada bala slovenskega gibanja; slovenska vzajemnost — to je bila tista preteča kuga!

Odbor se ni ustrašil in je brž pripravil vlak v Prago, kamor ga vlada ni mogla prepovedati, kajti tam ni bilo kuge. Vlak je odrinil štiri dni pozneje s 120 udeleženci, izmed katerih je bilo 20 Hrvatov. Nedvomno je bila ta udeležba za tedanje razmere močnejša. Iz oklica posnemamo, da je stala znižana vožnja v tretjem razredu iz Ljubljane na Velehrad in preko Olomuca v Prago na nazaj 21 goldinarjev 50 kr., listek II. razreda pa 32 goldinarjev.

Med udeleženci so bili zastopani vsi sloji naroda. Izmed vodilnih osebnosti je treba posebej omeniti pesnika Simona Gregorčiča, poslanca Kovačiča iz Gorice in poslanca Slavuja Jenka iz Istre, pisatelja Janeza Trdina in ravnatelja Frana Bradaško.

Udeležence je vodila pot preko Dunaja, kjer so jih navdušeno pozdravili Čehi in Jugoslovenci, a na pozdravnem večeru sta govorila predsednik »Slovenskega pevskega društva« dr. Lenoch in Rad. Pukl. Odgovorila sta jima Iv. Hribar in Anton Trstenjak. Sodeloval

je hrvaški operni pevec Ivan Hl. Hreljanovič. Takisto sijalen in presrčen je bil sprejem v Brnu, kjer je goste v slovenskem jeziku pozdravil na postaji urednik »Zinostnika« Tomáš Rebec. V »Češki besedici« so prebili večer, ki je bil poln navdušenja za slovensko vzajemnost. Pot v Prago jim je povsod, zlasti še od Češke Trebove dalje kazala zavodnost in ljubezen češkega ljudstva, ki je pozdravljalo njihov vlak ne samo na postajah, marveč celo na poljih. Na postajah so jih pričakovali župani, društva, Sokoli, gasilci. V Češkem Brodu jim je prišlo nasproti odposlanstvo sprejemnega odbora v Pragi, v katerem so bili: J. V. Lego, dr. Čiháček, Vil. Hron, Anger, Hruška, Pitrdle in urednik Josip J. Toužimský, ki je pozdravil goste v imenu odbora in Meščanske besede.

Prihajajoče goste so pozdravljale zastave, tisoče ljudi jim je vzklikalo ob progi. V Libni so jih pozdravljali delavci. Na državnem (sedaj Masarykovem) kolodvoru, kamor je vlak prispel 17. avgusta ob 7. večer, je bilo toliko ljudi, »da nisi imel kam stopiti z noge« (Trstenjak). Po pozdravnem govoru starostre praškega Sokola dr. Čička so se gostje le trudoma prerili pred kolodvor, kjer so množice vzklikale kakor iz enega grla: »Živeli dragi bratje« in nato zapeli »Hej Slovanci. Trideset kotič je razvozilo goste po Pragi.

V pozdrav je priobčil »Sretozor« pesem A. E. Mužika »U zlatnu Pragu«,

Toliko dalj časa bo trpelo perilo

če v zameš vedno
SCHICHTOVO
TERPENTINOVNO MILO

...in za namakanje ženske hvala

drugo blagajno, v kateri pa ni bilo dosti denarja.

Vaščani bi radi na vsak način pomagali preiskovalnim organom do uspeha. Umor priljubljenega župnika smatrajo za največjo sramoto vse občine in, ko so zagrebški policisti v župnišču posneli neke odise pristov, so se vsi vaščani ponudili, naj jih policisti daktiloskopirajo. Daktiloskopirali so seveda vse sumljive osebe širšega okoliša, a ni doslej še nobenih uspehov. O zločincih ve povedati nekaj samo pastir, ki je ponoči na občinskem pašniku pasel koje. Od daleč je videl okrog polnoči tri moške, ki so naglo šli od župnišča preko nekakega travnika. Sprva je mislil, da je to vaška straža, kakršno organizirajo v poletnih časih v varstvo svojih nasadov. Ko pa je stopil proti njim, so se vsi trije pognali v beg. Ker je bila noč precej temna, ne more opisati neznancev.

Pol stoletja že deluje CMD, darujmo še za pol stoletja!

V nedeljo 18. avgusta

bomo proslavili v rojstni vasi Simona Jenka na Podreči 100 letnico njegovega rojstva. Na Sorškem polju se bodo zbrali zastopniki slovenskega duhovnega življenja sredi ogromne množice od blizu in daleč, da se poklonijo »mamom Simona Jenka, to je tistega pesnika, ki jesredi prejšnjega stoletja za Prešernom budil Slovence s svojo nežnočutno pesmijo in z njo obujal to kove naše lastne rasti in samozvesti.

Ali pa tudi poznate Jenkova zbrana dela? Ali ne bi hoteli obuditi njegove večne lepe ustvaritve in ob njih obuditi spomine na naše in svoje prednike? Sežite zato po njegovih delih in proslavite to obletnico in duha tega našega velikega pesnika s tem, da mu prihodnje dni posvetite doma nekaj trenutkov, nekaj ur! Videli boste, kako vas bo obogatil in kako bo zgnil v vas otožne strune slovenske in slovenske ljubezni.

Vzorno izdanje Jenkovih zbranih spisov, ki ga je pripravil dr. Glonar, kakor tudi Jenkove Pesmi od istega urednika dobite v vseh knjigarnah. Zbrani spisi (39 in 376 strani) stanejo broširani 36 Din, v platno 52 Din in v polsnje vezani 58 Din. Pesmi (124 str.) broširane 6 Din, vezane 12 Din.

PRI ZAPRTJU IN MOTNJAH V PREBAVI

vzeti jutraj na prazen želodec čašo

Franz Josefove grandiozno

priručno

grandiozno

Registrirano od ministrstva za soc. politiko in nar. zdravje št. br. 15.485 od 25. V. 1935.

»Narodni Politika« pa pesem Gustava Dörfela: »Slovenskim gostom v Pragi«.

Zvečer so se gostje zbrali v Meščanski besedi, kjer jih je pozdravil iskreni prijatelj Slovencev František Ekert, ki se mu je zahvalil Anton Trstenjak. Govorili so še Poljak dr. Karłowicz, Poljka, za Akademsko čitalniško društvo Kronbauer, zlati Pragi je nazdravil Ivan Hribar, a k besedi sta se oglašala tudi ameriški Čeh Bencš in slovenski dijak Žnidaršič.

Presrečno ovacijo so priredili Slovenci »apostolu vzajemnosti Čehov in Slovencev« Janu V. Legu. Ko mu je nazdravil Ivan Hribar, so vsi vzkliknili »Slava«, a dva sta ga vzela na ramena in ob presrečnem vzklikanju navzočih nesla po dvorani.

Jugoslovenci so ostali v Pragi 18., 19. in 20. avgusta. Ogledali so si praške znamenitosti: Hradčan, Staromeštni magistat, kjer jih je pozdravil primator dr. Tomáš Černý s mestnim svetom, potem Tineko in rusko cerkev, Rudolfino (tam je bila takrat umetnostna galerija, sedaj je poslanska zbornica) in Češki muzej; bili so gostje Vojteha Naprstka in mlinarja Trnke, obiskali so praškega Sokola in si ogledali Nar. gledališče. Njim na čast so dajali 19. avgusta slavnostno predstavo v vesloigrami F. L. Stroupežničkovega in K. Pipicha. Na cesarjev rojstni dan so »priporili« opero Razkošnega »Pepejgac«. Nekateri slovenski gostje so bili v gledališču, vendar so morali odločiti svoje

Dirkališčne kolesarske in motorne dirke

„SAVE“

se vrše v nedeljo, dne 18. t. m. ob 15. uri na dirkališču
Ž. S. K. HERMES v ŠIŠKI

Domače vesti

★ Za izboljšanje premogovne produkcije in potrošnje. V poročilu o anketi gospodarskih in delavskih organizacij proti ponovnim redukcijam odjema premoga iz naših revirjev za državne železnice, ki smo ga objavili včeraj, smo med drugim pomotoma zabeležili, da je univ. prof. inž. Gostiša na konferenci priporočal, naj bi se na posameznih premogovnikih izvršila poizkusna vrtnanja na nafto. V resnici je g. profesor samo poudaril, da bi lahko država oziroma državni monopol podobno, kakor na svoje stroške vrta na nafto, priskočila na pomoč tudi pri ustanovitvi velike poizkusne naprave za oplemenjevanje naših premogov, kakor na pr. za pridobivanje bencina, raznih maznih olj, polkoksia itd., kar bi znatno lahko povečalo potrošnjo premoga.

BON

za brezplačno razvijanje zvitega filma, ki ga kupite pri meni, dobite v drogeriji IVO KANČ, NEBOTIČNIK

★ Zakaj je propadel predlog o znižanju zgradarstva? Poslanec dr. Fux je na sestanku JNS pri Nacetu pojasnil tudi zadevo 3%-ne zgradarstva, ki jo zahtevajo, kakor smo pred kratkim ponovno poročali, posestniki po letu 1918, zidanih hiš. Vprašanje te zgradarstva je bilo na ustanovnem obnem zboru Društva posestnikov novih hiš preteklo soboto predmet razprave, a značilnega incidenta. Predsednik ustanovne skupščine dr. Kodre je v neki repliki s predsednikom Prvega društva hišnih posestnikov Frelhom izjavil, češ da je amandman z zahtevo naj se zgradarstva zniža od dotedanjih 12 oziroma 6 na 3%, propadel med drugim zavoljo tega, ker ga je priporočal dr. Fux, ki v skupščini pripada opoziciji! Poslanec dr. Fux je na sestanku pojasnil, da so amandman v resnici podpisali vsi poslanci iz dravske banovine brez razlike, prošnjo, da se zanj zavzame v vladi, pa so se posebej poslali ministru za notranje zadeve dr. Korošcu vsi vladni poslanci. Borba za znižanje zgradarstva je torej ostala brez uspeha v kljub enodušnemu nastopu vseh poslancev iz dravske banovine.

Samo 25 par za kilogram so Pekatete v novih paketih dražje od blaga, ki ga odprtega v zabojih prodajamo. Gospodine, koristno in higijenično je, če kupujete makarone, spagete in jušne zakuhe v paketih. Pazite pa na napis »Pekatete«.

★ Delni sporazum v tiskarski stroki. Med enim delom ljubljanskih tiskarn in Savezom grafičnih delavcev je prišlo do sporazuma in se je delavstvo teh tiskarn v torek vrnilo na delo. Sporazum predvideva pogajanja za novo tarifo ali za skupno ali samo za slovensko, v skrajnem primeru pa podaljšanje tarife iz leta 1934/35 do 1. junija 1938. Tiskarne, ki so sporazum podpisale, so se obvezale tudi, da bodo stremele za tem, da se sporazum pridružio še ostale tiskarne. Obvezale so se tudi, da bodo po možnosti zaposlile one delavce, ki jim Savez brani sprejeti delo v takozvanih netarifiranih podjetjih. Kar se tiče Narodne tiskarne, v kateri se tiska naše časopise, smo že ponovno javili, da je ona izvršila svojo lastno organizacijo, ki je baš te dni postala kompletna, tako da je trajno osigurano nemoteno in redno izhajanje našega časopisa. Z večerajšnjim dnem je »Jutro« izšlo zopet v normalnem obsegu in ravno tako bodo tudi ostali listi v najkrajšem času popolnoma normalizirani. Na nadaljnjih ukrepih Društva tiskarjev in obve-

znake v slovenskih barvah, kajti cesarski namestnik baron Kraus je izjavil, da odide iz gledališča, če bi prišlo do kakih ovacij Jugoslovenom. Zadnjega dne so se nekateri udeležili predstave baleta »Excelsior«.

Pomembna češko-slovenska manifestacija je bil banket v počastitev slovenskega pisatelja M. Majerja Ziljskega, oznanjevalca Kollarjeve slovenske misli. Majer je živel v Pragi, toda banka se zaradi očesne bolezni ni mogel udeležiti. Umrli je kot 83-letni stari v Pragi in je pokopan na Olšanih.

Na poslovnem večeru v Meščanski besedi je Simon Gregorčič prečital svojo pravkar zloženo pesem »Velegrajska kuga«, v kateri je z duhovito satiro bical vladno prepoved. Umljivo je, da je žel navdušeno pohvalo. Če se Slovenci zaradi vladne prepovedi niso mogli korporativno udeležiti romanja na Velehrad, jim vendar ni mogel nihče zabraniti, da ga ne bi obiskali v manjših skupinah ali posamezno.

Češi so jim vrtili obisk 1. 1886. In poslej so vsako leto prihajali na Slovensko češki turisti, ki so po zaslugi prof. dr. K. Chodounskega ustanovili tudi Češki odbor Planinskega društva. Takisto so prihajali sokolske čete in študentovske skupine.

Zato je prvi slovenski gledališki vlak pomemben mejnik v naših vzajemnih stikih. Po petdesetih letih se hvaležno spominjamo slovenskih in čeških nesebičnih, požrtvovalnih rodoljubov, ki so mu pripomogli do uspeha.

zah, ki so jih prevzeli podpisniki novega sporazuma potemtakem Narodna tiskarna ni interesirana.

★ Smrt zaslužnega pedagoga in narodnega delavca. V Osijeku je umrl v starosti 84 let upokojeni gimnazijski profesor Milorad Opačić, ki je bil znan fizik in matematik in zaslužen nacionalni delavec. Rodom je bil v Tušiloviću pri Glini, služboval pa je na Sušaku, v Petrinji, Zemunu in Osijeku. Že kot visokošolec je bil vnet nacionalist in je nekaj let predsedoval srbskemu akademskemu društvu »Zori« na Dunaju. V pokop je stopil leta 1921. Mnoge generacije so mu dolžne zahvalo za dobre nauke in tudi za izdatno oporo v nacionalnem pokretu.

★ Vozne olajšave za kongres UJU. Prometno ministrstvo je odobrilo 75% popust pri železniški vožnji vsem udeležencem kongresa Udruženja jugoslovenskih učiteljev, ki se bo vršil od 21. do 23. t. m. v Sarajevu.

★ Z Viča nam pišejo: Poročali smo o dogodkih ob priliki praznovanja 30letnice viškega kat. prosvetnega društva, Ugotoviti je treba, na kako rafiniran način je bilo vrženo blato na gotove ljudi v občini, češ da so si prizadevali, da je bilo prosvetno društvo razpuščeno. G. župnik je vrgel obtožbo v svet tako, da nikomur ni mogoče ga prijeti za besedo. Zato ga lepo prosimo, da se v tem pogledu izrazi bolj točno: kdo od viških ljudi, kdaj in kje je zahteval, da se viško prosvetno društvo razpusti! Drugače nam bo dovoljeno smatrati govorjenje g. župnika za obrekovanje in laž, ki nima drugega namena nego da škua in hujska. Vsak človek v občini, ki se za tako vprašanje zanima, ve, da je bilo imenovano društvo kakor vsa ostala razpuščeno zato, ker je bilo članjeno v Prosvetni zvezi, ki jo je tedanja banska uprava razpustila in da ni bilo za razpust viškega društva nobene posebne intervencije od nikogar. Pričakujemo, da se bo g. župnik točneje izrazil o svojih trditvah, da se ne bo po nepotrebnem nikomur delala škoda in krivica.

KAMILA KREMA

očisti kožo mozoljev, lisajev, vnetij itd. in jo ohrani čisto in svežo. V lekarnah, drogerijah, parfumerijah in trgovinah. Glav. zal. za Ljubljano »VENUS« pred počsto.

★ Velik gozdni požar na Korčuli. Med Caro in Smokovcem na Korčuli uničuje ogenj že nekaj dni najlepše gozdne nasade. Požar se je tako razširil, da je zgorelo že preko 8000 kvadratnih metrov gozda. Vzrok požarne nesreče bo najbrže nepravilnost kakih izletnikov, ki so taborili v gozdu.

ČATEŠKE TOPLICE

Najbolj vroči (54° C) radioaktivni vrelec v dravski banovini. Krasi uspehi zoper revmo, išias, otropelost, želodčne in ženske bolezni. Odprto od 1. maja do 30. septembra. V pred-in posezoni zdravljenje po nizkih pavšalnih cenah 10 dni Din 600.— 20 dni Din 1.100.— (stanovanje, hrana, kopel, zdravniški pregled, vožnja, takse). Železniška postaja Brežice in Dobova. Prospekte pošlje uprava Čateških toplic v Brežicah in pri Putniku.

172

★ Loterija oblastnega odbora Jadranske straže v Beogradu je imela v nedeljo prvo žrebanje pod kontrolo državnih oblasti. Izžrebano je bilo veliko številno dragocenih dobitkov, kakor dar Nj. Vel. kralja Petra II — zlata ura z monogramom, panno, jedilnica, spalna soba, motorna kolesa, zlate ure, bicikli, gramofoni, itd. vsega skupaj 700 dobitkov. Lista žrebcev bo uradno objavljena 16. t. m. in morajo na vsak način do tedaj vsi razporejalcji sreč postati oblastnemu odboru v Beograd obročne. Dobitki bodo izročeni lastnikom od 10. t. m. do 16. septembra. Glavno žrebanje te loterije bo 9. februarja 1936. Za prvo žrebanje nabavljene srečke veljajo tudi za glavno žrebanje.

★ Enoletni trgovski tečaj v Ljubljani. Kongresni trg 2-II. (Trgovski učni zavod) je dosegel v preteklih letih najboljši uspeh. Zavod razpolaga z najmodernejšim programom, ki ga izvajajo samo prvostopne učne moči. — Istotam se vrše razni večerni, jezikovni, strojepleni, stenografski in drugi specialni tečaji. Zavod daje ustno ali pismeno vsa pojasnila brezplačno. — Priporočamo!

★ Pri lenivosti čevsa, boleznih jeter in želodca, odebelosti in protinu, katarju želodca in čevja, obolenjih danke odpravi naravna Franc. Jožefova grenčica zastajanje v trebušnih organih. Registr. od ministr. za soc. politiko in nar. zdravje, S. br. 15.485 z dne 25. maja 1935.

★ Obledela obleke barva v različnih barvah in plisiru tovarna JOS. REICH.

Zvočni kino Dvor

Telefon 27-30

Danes ob 3., 5., 7 in 9 uri

Zabavna predstava

Klub šestorice

Vstopnina v parket samo Din 3,50

★ Juhljejni sestanek slovenskih matarantov celjske gimnazije iz let 1915 do 1920. in njihovih nekdanih sošolcev, ki niso maturirali bo 7. in 8. septembra v Celju. Povabljeni bodo tudi nekdani profesorji. Pozdravni večer bo v soboto 7. septembra ob 20. v hotelu Evropi v Celju. Tovariši naj prijavijo udeležbo zanesljivo do 1. septembra uredniku Radu Pečniku, Celje.

Proizvod: »UNION«, Zagreb.

★ Izlet planincev v Dubrovnik ob priliki kongresa zveze planinskih društev bo od 31. t. m. do 8. septembra. Izletniki odpotujejo iz Ljubljane v soboto 31. t. m. ter prispejo v Dubrovnik v nedeljo zvečer. V ponedeljek se udeležijo kongresa, zvečer bo skupen sestanek planincev na parku ter vožnja po morju. 3. septembra izlet na Orjen, 4. izlet na otok Mljet ter skupina v Durmitor, četrtek 5. izlet na Lovćen, 6. do 8. izleti v okolico Dubrovnika in povratek. Odobren je 50% popust pri voznih cenah na železnici in parobrodih. Udeleženci se morajo prijaviti najdalje do 22. t. m. v pisarni SPD v Ljubljani, Aleksandrova cesta 4, kjer dobijo tudi vse točne informacije.

ELITNI KINO MATICA
Tel. 21-24 Te. 21-24
Danes ob 3., 5., 7 in 9 uri
SVETISLAV PETROVIČ
v Leharjev opereti
PAGANINI
Nov Paramountov žurnal
Globoko znižane cene.

★ V sončno Dalmacijo cenem 4 dnevni izlet: v Split, Trogir, Šibenik, Sinj in na Hvar; vesela trgatvev grozdja: cel vnoograd za izletnike! Podrobna pojasnila pošlje uprava »Po božjem svetu«, Ljubljana, Šentpeterska vojašnica 2.

★ V Rajhenburg in Zagreb — dva dneva — za 55 Din s posebnim vlakom. Pojasnila pošlje uprava »Po božjem svetu«, Ljubljana, Šentpeterska vojašnica 2.

★ Umrli je v Kranju gospa Santa Barbotova, rojena Germanova, soproga ravnatelja duševne bolnišnice v Beogradu. Pogreb bo danes v Krapini. Blag ji spomin, žalujočim nam iskreno sožalje!

★ Prva slovenska zasebna enoletna trgovska šola, znani »Christofor zavod«, Ljubljana, Domobranska cesta 15. vpisuje. Je. Najstarejša, najboljša obiskana! Lastno, najmodernejšo novozidano poslopje, najnižja šolnina. Odlični uspehi, skrb za službo. Zahtevajte podrobnaj slikane prospekte.

Iz Ljubljane

u— Obisk rojakov iz Francije. Danes ob 9. dopoldne bo prispela iz Pariza v Ljubljano skupina naših rojakov, naseljenih v Franciji, ki roma na grob blagopokojnega kralja Aleksandra I. na Oplenac. Inicijato za to romanje je dal predsednik Narodnega odbora Jugoslovenov v Franciji dr. Gluščević. Naši rojaki iz Francije ostanejo v Ljubljani samo nekaj ur in se že ob 12.47 odpeljejo v Zagreb. Mestno poglavarstvo jih bo pogostilo v restavraciji pri »Šestici«. Drage rojake iskreno pozdravljamo.

ZBOZDRAVNIK SPECIALIST
DR. JOZE RANT16. avgusta zopet redno ordinira.
NEBOTIČNIK, telefon 33-93.

u— Društvo posestnikov novih hiš pripominja k poročilu o ustanovnem obnem zboru, ki so izšla v ponedeljskih listih, naslednje: Kriza v mednarodnem gospodarstvu je prizadejala posestnikom novih hiš sila mnogo nepredvidenih datetev in je s tem zmanjšala dohodke. Še vedno previsoka obrestna mera, povišanje zgradarstva, prekrtaka amortizacijska doba in druge nepričakovane obremenitve za nove hiše, — vse to je posestnike novih hiš pripravilo, da se samostojno organizirajo. Resolucija sama, ki je bila objavljena v ponedeljskih listih, dovolj jasno predločuje, kakšne namene ima naše društvo. Delovne naše društva ni usmerjeno, kakor potrjujejo naša pravila, proti nobenemu društvu, ki že obstoja. Znali pa bomo braniti naše društvo pred morebitnimi napadi. Društveni odbor se je odločil za podrobno delo, zato bo prirejal sestanke v raznih krajih, in sicer bo prvi tak sestanek v petek dne 16. t. m. ob 20. uri v stari šoli v Šiški, kamor so vabljeni vsi posestniki hiš iz Spodnje in Zgornje šiške. Vsak posestnik nove hiše, četudi še ni član našega društva, naj se obrne — dokler se naša pisarna ne uredi — v vseh zadevah na odbornika: Janka Kosa, Idrijska ulica št. 3, (Stan in Dom) in sicer vsak dan od 13. do 15. ure, kjer bo navzgo največkrat tudi g. predsednik F. Lužar. Za sevrni del mesta pa daje potrebne informacije društveni tajnik G. Lukež Rudolff, Tyrševa cesta 99, postajališče Magistrove avto-proge »Stadion« in sicer vsak dan od 15. do 16. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 10. do 11. ure.

u— Dar Ciril — Metodovi družbi. G. Josip Zupančič, Dolenjska c. 14. je izročil CMD 100 Din namesto cvetja na grob pokojne gospe Klementine Vončina. Lepa hvala!

»Riviera«
zobna pasta

daje ustam prijeten in osvežujoč vonj, temeljito čistilca, odstrani hitro zobni kamen in ohrani zdrave in bele zobe. To pasto uporabljajo v vseh kulturnih državah

u— Československa Obec v Ljubljani zve denstvo i krajany na večer, který pořádá v sobotu 17. t. m. o 1/2 9. večer v restauraci Zvezda. Loučime se s. p. konsulem Ing. J. Ševčíkem a jeho chotí.

u— Ne delajte razdora v vrstah dohodarstvenih nameščenecv. K tej notici v včerajšnji številki »Jutro« nam piše Zveza org. mestnih uslužbenecv: »Ne delajte razdora v vrstah dohodarstvenih nameščenecv« danes kriči odbor »Strokovnega in podpornega društva dohodarstvenih nameščenecv«, ki sam ta razdor dela v društvu, kakor tudi v »Zvezi magistratnih organizacij«. To dokazuje predvsem dejstvo, da je 27 članov na en mah neopravičeno izključil, da se znebi kontrole. Večina nameščenecv je neorganiziranih in ti z izključenimi člani vred delajo na to, da bi se nezdave razmere v odboru spremenile. Zveza organizacij mestnih uslužbenecv, proti kateri sedaj nastopajo, je vse želje dohodarstvenih nameščenecv vedno upoštevala in dosegla uspehe, za kar je prejela od odbora, ki sedaj, opravičujoč svoje razdiralno deo, drugače govori, pismene in ustne zahvale in priznanja. Da sta zahtevala predsednik — ki niti član društva biti ne more — in načelstvo sedaj proste roke, je poleg drugega vzrok ta, ker je delala Zveza v dobroti vseh, ne pa posameznikov.

u— Perite sami svilene in volnene obleke! Pred nekaj dnevi je ustanovila tiskarica Schicht na Mestnem trgu št. 23 nasproti rotorža Radion posvetovalnico, v kateri se vršijo brezplačno poskusi, na pranja ter se dajejo navodila, kako se pere posamezne vrste svile, volne in ostalega perila. Namen te posvetovalnice je, da se gospodinje pouče, kako bodo v boju s same doma oprale svoje občutljivo perilo. Že takoj prvi dan so pokazale naše Ljubljankanke za to prosvetovalnico veliko zanimanje. Vsaka gospodinja, ki si ne upa oprati sama doma svoje svilene obleke, jumperja ali slično, opere lahko te stvari zastoj pod nadzorom ženskega osebja v tej poslovalnici. Tam stoji na razpolago tudi likalnik, tako da ei lahko vse te stvari takoj tudi zlikate. Zladi, ko se lahke poletne obleke hitro umažejo, bo ta posvetovalnica zelo koristna.

Primarij dr. J E Š E
ne ordinira
do 2. septembra

u— Za prikojevalni tečaj, ki ga priredi združenje krojačev, krojačih in sorodnih obrtov v Ljubljani, se zamudniki lahko prijavijo še 19. t. m. ob 9. dopoldne pri predavatelju g. Kuncu v Ljubljani. Sv. Petra c. št. 4/II.

Prvovrstni gojzerji pri
SPORT - KMET d. z o. z.
Ljubljana, Aleksandrova 7.

u— Za 50 kg premoga — 3 mesece. Tona 2., ljubljanska eračja, je »štokoglar« , ki prime tam za priložnostno delo, rad pa pobere kak kg premoga tudi iz vagona. Zasačili so ga 14. maja opoldne, ko je nabral v vrečo 50 kg premoga. Pred malim senatom je zatrjeval, da je premog pobral na tleh in da mu je to dovolil žel. čuvaj. Priče in čuvaj pa so ga pustile na cedilu in povedale, da je sploh premog prepovedano pobirati izpod vagonov. Zaradi tatvin je bil Tona že 21-krat kaznovan. Senat je upošteval njegove družinske razmere — skrbeti mora za ženo in enega otroka — in ga oboedil zaradi 50 kg premoga le na tri mesece strogega zapora in na izgubo državljanekih pravic. Tona je malo pomislil, če bi se pritožil, na to se je zasulak za 180 stopinj in se obrnil k predsedniku: »Prosim tri mesece odloga! Po zimi ni dela!« Senat mu je to volil odlog 3 mesecev in tudi državni tožilec je bil s tem zadovoljen.

LEICA, CONTAX IN RETINA

povečave izvršujem prvovrstno!
DROGERIJA IVO KANČ, NEBOTIČNIK

Iz Celja

e— Obrtno razstavo je obiskalo do sinoči že okrog 18.000 oseb. Danes prispe v Celje mnogo obrtnikov iz raznih delov drž. ker bo dopoldne obrtniško zborovanje v Celjskem domu. V petek prispe okrog 50 članov Slovenskega obrtnega društva iz Ljubljane in večje število članov SOD iz Maribora. V nedeljo pa bodo obiskali razstavo tudi obrtniki iz Radovljice.

e— Da se nudi obrtniškim vajencem, kakor tudi vajencem ostalih strok prilika, da ei ogledajo celjsko razstavo, poziva odbor vse gg. mojstra, da opozorijo vajence, da si naj ogledajo razstavo v četrtek 15. t. m. ob 13. Zbirališče ob orgaji v Gregorčičevi ulici pri posebnem vhodu. Vstopnina bo znižana.

Zvočni kino Ideal

Danes ob 3., 5., 7 in 9 uri

v veselem filmu

MAGDA SCHNEIDER

Amor na povodcu

Vstopnina 4,50, 6,50 in 10 Din.

e— Absolventi državnih trgovskih šol udeležite se sestanka, ki se bo vršil v nedeljo 18. t. m. ob 10. dopoldne v Obrtnem domu. Na sestanku pridejo tudi naši tovariši iz Ljubljane, ki bodo napravili zlet v Celje.

e— Iz celjskih tiskarn. Kakor znano, je nastal 22. julija v tiskarni Brata Rode & Martinčič, v Mohorjevi tiskarni in Celeji štrajk, dočim Zvezna tiskarna obratuje že ves čas v polnem obsegu. Na podlagi sporazuma med vodstvom tiskarn in grafičnim delavstvom se je grafično delavst. Mohorjeve tiskarne in Celeje v torek vrnilo na delo. Tiskarna Brata Rode in Martinčič pa obratuje z nekaterimi člani Jugoslovenskega grafičnega saveza iz Zagreba.

Obiščite obrtno razstavo
v CELJU

50% popust na železnici

e— Vlom in goljufija s ponarejenimi boni. V nedeljo ponoči je vplnil delavec Juro Novak iz Dunjkovca v Medmuru v pisarno Unger-Ullmannove opekarnar na Ložnici pri Zalcu te rodne sel štampljiko tvrde in 145 Din. S štampljiko je ponaredil bone, ki jih daje tvrdka delavcem za nakup živil na račun meze. S takimi boni je nato ogoljufal nekega trgovca v Gaberju za 450 Din, drugega trgovca na Spodnji Hudi-nji pa za 350 Din. Slično goljufijo je poskusil tudi v neki celjski trgovini, a mu ni uspela. Novak je pobegnil in ga še niso izsledili.

e— Kino Union. Danes ob 16.15, 18.30 in 20.45 zvočna komedija »Kontrolor spalnih vagonov« in zvočni tednik.

Iz Maribora

a— Novi poveljnik tukajšnje orožniške čete g. kapetan Davorin V. Mavrič je včeraj prevzel posle.

a— Prvič veliko število tujcev je bilo v smislu ravnokar zaključene statistike na letošnjem Mariborskem tednu, in sicer so prišli Avstrijci, Nemci, Francozi, Čehoslovaki, Poljaki, Grki, Madjari, Bolgari, Romuni, Turki, švicarji in Italijani. Rekord obisk Mariborskega tedna pa je bil tudi iz raznih mest naše države, predvsem iz Ljubljane, Zagreba, Beograda, Osijeka, Sušaka, Dubrovnika, Splita, Sarajeva, Pribrene, Bitolja, Skoplja, Niša in Subotice. Od tujcev je bilo največ Avstrijcev, in sicer 500. V pisarni MT se je žigosalo preko 4000 legitimacij, napram 2300 v lanskem letu. Skupno je bilo na letošnjem MT 10.000 obiskovalcev več kakor lansko leto.

Da je URAN krema vrecel naravne, evetočepote, je neštetokrat dognano. Osebe, katere so imele grode lisaje, razpokano kožo, čez noč jo je URAN krema ne samo izgladila, ampak napadno lepo, svežo mladeniško naredila. Zastarelo ovenelo kožo pomladi in napne, da je nežno zategnuta, čvrsta. Dame z izrednim zadoščenjem izražajo, da če pred pudranjem rabijo URAN krema, puder drži cel dan. Z neprisposobivo URAN krema negujejo majke svoje najnežnejše otročke. Za vse je blagodejna URAN krema, ta divni, čisti, prirodni proizvod. URAN krema dobite povsod. 7174

a— Mestna občina podpira. Na torkovi seji mestnega upravnega odbora so se podile študijske podpore 21 dijakom v skupnem iznosu 10.500 Din, nadalje se je priznala podpora Tujsko-prometni zvezi 1000, SPD Ruše 1000, SPD Maribor 1000, Pohorskega domu 1000, Strelski družini 1000, Aeroklubu 1000, ISSK Mariboru 1000, Sokolu Matica 1000, Društvu za podpiranje revnih učencev 5000, Zvezi kulturnih društev 2000, Svobodi 2000, Prosvetni zvezi 2000, Glasbenemu društvu »Drava« 1000, Mestni godbi 1000, Slovenskemu ženskem društvu 1000, Narodni obratni 500, Zvezi Maistrovih borev 500, Jadranu 500, Nanosu 500, CMD 500, Jadranski straži 500, Društvu za varstvo in rejo živali 500, Društvu Pravniku 500 Din.

a— Iskra iz parnega kotla zanetila požar. V Poljčanah je ogenj zajel parno žago Franciške Zupančič. Pekelskim gasilcem se je posrečilo, da so ogenj pogasili. Požar je nastal na ta način, da se je radi iskre iz parnega stroja vžgal suh les v parni žagi.

a— Letošnji gradbeni program, ki ga je izdelal mestni gradbeni oddelek, predvideva preureditev Dvofakove ceste in pešpoti na obeh straneh, nadalje asfaltiranje Gosposke ulice, tlakovanje dela Tattenbachove ulice med Kopaljško ulico in Glavnim trgom, odstranitev ovir na vogalu Vetrinjske in Tattenbachove ter Tattenbachove in Kopaljške ulice. Tudi se bo zožilo cestišče v Kopaljški ulici in na Meljski cesti. Istočasno z zožitvijo cestišča se bodo pešpoti razširile. Ob straneh se bodo uredile lične gredice, ki se bodo posejale s travo in zasadile z mladimi drevesjem.

a— Radi popravila črpk v mestnem vodovodu opozarja mestno poglavarstvo, da se naj do vključno 15. t. m. opušča vsa. kršno škropljenje vrtov in nasadov.

a— Dr. Marinič ne ordinira do 26. avgusta.

Gospodarstvo

Državne finance v juniju

Finančno ministertvo je v »Službenih novinah« objavilo pregled o gibanju državnih financ v juniju in v prvih treh mesecih letošnjega leta. Dohodki državne administracije so v juniju znašali 486,4 milijona Din (lani v juniju 526,6), izdatki pa 436,5 milijona Din (460,5). Izdatki so bili manjši nego dohodki predvsem zaradi tega, ker so se iz tekočih dohodkov plačevali še računi iz preteklega proračunskega leta. Dohodki od neposrednih davkov so v juniju znašali 122,6 milijona Din (nasproti lanskemu juniju minus 10,5 milijona Din), dohodki od trošarin 63,1 milijona Din (—23,9), od taks 50,7 milijona Din (—6,9), od carin 52,0 (—3,9) in od monopolov 130,0 milijona Din (+2,3).

Dohodki državnih podjetij so znašali v juniju 251,8 milijona Din (lani 283,6), izdatki pa 190,7 milijona Din (224,2), dohodki državnih železnic so v juniju znašali 143,3 milijona Din (nasproti lanskemu juniju —20,7 milijona Din), dohodki pošte, telefona in telegrafa 34,2 milijona Din (—2,9), dohodki rudnikov 13,4 milijona Din (—3,2) in dohodki gozdov 7,1 milijona Din (+1,0).

Rezultati za prve tri mesece

V prvih treh mesecih proračunskega leta 1935/36 (april—junij) so znašali dohodki od neposrednih davkov 405,5 milijona Din (—17,4 milijona Din nasproti istemu razdobju lanskega leta), dohodki od trošarin 190,1 milijona Din (—10,3), dohodki od taks 155,9 milijona Din (—15,2), dohodki od carin 174,6 milijona Din (+8,8) in dohodki od viška monopolov 395,8 milijona Din (+22,3). Kakor je iz gornjih števil razvidno imamo letos primanjkljaj pri dohodkih od neposrednih davkov, trošarin in taks, dočim so nekoliko večji carinski in monopolni dohodki. V celoti so znašali v teh treh mesecih državni dohodki od posrednih in neposrednih davkov 1321,9 milijona Din t. j. za 11,8 milijona Din manj nego lani v istem razdobju.

Tudi pri državnih podjetjih so dohodki nekoliko manjši nego lani. Dohodki

državnih železnic so v prvih treh mesecih novega proračunskega leta znašali le 429,9 milijona Din t. j. za 56,4 milijona Din manj nego lani v istem razdobju. Povečanje prometa zaradi znižanja tarif torej ni bilo zadostno, da bi se dohodki obdržali na lanski višini. Dohodki pošte telegrafa in telefona so znašali 102,3 milijona Din t. j. za 4,2 milijona Din več nego lani, dočim so bili dohodki rudnikov precej manjši in so znašali le 39,1 milijona Din t. j. 8,6 milijona Din manj. Nekoliko večji pa so bili dohodki od državnih gozdov, namreč 21,5 milijona Din t. j. 4,8 milijona Din več nego lani.

Obračun za leto 1934/35

Obračun za preteklo proračunsko leto še ni končan, ker traja računsko leto do konca avgusta. Do konca junija so znašali po proračunu za prejšnje proračunsko leto izdatki državne administracije skupaj z neplačanimi obveznostmi (likvidnih a neporavnanih računov) in pri državnih podjetjih za 121,7 milijona Din, tako da izhaja iz teh števil deficit v višini 112,2 milijona Din. Izdatki državnih podjetij po proračunu za leto 1934/35 pa so znašali skupaj z neplačanimi obveznostmi 3051,0 milijona Din pri dohodkih v višini 3321,6 milijona Din, tako da rezultat presežek dohodkov državnih podjetij v višini 270,6 milijona Din, dočim je bil ta presežek v proračunu predviden v višini 336 milijonov.

Letete obveznosti

Ob koncu junija je bilo v državni administraciji po starem proračunu za 271,3 milijona Din neplačanih obveznosti (likvidnih a neporavnanih računov) in pri državnih podjetjih za 121,7 milijona Din. Vrh tega je bilo po tekočem proračunu v državni administraciji za 45,9 milijona Din neplačanih obveznosti pri državnih podjetjih pa za 81,4 milijona Din, in so znašale ob koncu junija skupaj neplačane obveznosti 520,3 milijona Din, dočim so lani ob koncu junija znašale te neplačane obveznosti 491,4 milijona Din.

Vsak je svoj neprijatelj

ki v svoji hiši še nima »HERKULES« obročekov za štedilnik, ki so patentirani!

Kolosalen uspeh pri kurjavi! Ogromen prihranek na kurivu, t. j. 50%! Dobiva se pri trdki D. RAKUSCH, Celje!

so na dan 1. julija cenili na 731 milijonov bušlov, največja cenitev od 1. avgusta pa je znatno nižja, namreč samo 608 milijonov bušlov (lanska definitivna cenitev je znašala 496 milijonov, predlanska pa 529 milijonov bušlov). Pridelke ječmena so 1. jul. cenili na 317 milijonov bušlov, sedaj ga pa cenijo na 287 milijonov. Višja pa je cenitev pridelka za koruzo, namreč 2272 milijonov bušlov, nasproti 2045 milijonov dne 1. julija (lani je znašal pridelek 1381 milijonov bušlov, predlanskem pa 2352 milijonov bušlov).

Prevoz suhega ledu. Z odlokom prometnega ministra je dovoljeno tarifiranje suhega ledu (oglikovne kisline v suhem stanju) od postaj Sisak in Zemun do vseh postaj, in sicer za blago v kosih po točki 4 a. za 5.000 kg po točki 25 in za količino 10.000 kg po točki 26.

Borze

14. avgusta.

Na ljubljanski borzi sta se devizi New York in London danes okrepili in tudi Trst je bil čvrstjeji. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 8,40, v angleških funtih po 234 in v grških bonih po 33,50. Na zagrebškem efektivnem tržišču se je vojna škoda trgovala najprej po 370, pozneje pa po 373 (v Beogradu je bil promet po 373). Zaključni so bili samo še v delnicah PAB po 234.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2946,73 — 2962,33. Berlin 1753,48 — 1767,36, Bruselj 734,54 — 739,60, Curih 1224,22 — 1231,29. London 216,05 — 218,11. New York 4315,38 — 4361,70. Pariz 288,50 — 289,94, Praga 180,76 — 181,86. Trst 357,17 — 360,26. Curih. Beograd 7. Pariz 20,2675. London

Tovarna lesenih blagajn iz Nemčije odda glavno zastopstvo za trgovske kontrolne blagajne na agilne trdnice v Dravski banovini. Ponudbe pod »Dobro vpeljano blago« na anončni zavod Hinko SAX, Maribor. 7169

HERAKLITH

najidealnejša gradbena plošča se uporablja povsod, izolira proti vročini in mrazu, ognju in ropotu. Zahtevajte prospekte.

„MATERIAL“ LJUBLJANA Tyrševa 36/a

Trgovci in izvozniki, pozor!

Proda se na prostovoljni sodni javni dražbi lepo trgovsko poslopje z velikimi, modernimi skladišči in pisarnami, z velikim dvoriščem, v neposredni bližini postaje Sv. Jurij pri Celju. Poslopje je sposobno za izvrševanje vsakovrstne veletrgovine ter izvoza jaje, sadja, sena in sploh vseh vrst deželnih pridelkov. Dražba se bo vršila dne 22. avgusta ob 10. uri na tlu mesta, to je v pisarni Zadruga za izvoz jaje v Sv. Juriju pri Celju, kjer se tudi položi kavicja v iznosu po 20.000 dinarjev v gotovini. Interesenti se naj informirajo radi, plačilnih pogojev pri Prvi Hrvatski štedionici v Celju, kjer se mora kupnina položiti. Izključna cena 195.000 Din. 6996

potrebo in podaja način konsolidacije naših državnih financ in valutne reforme. Knjiga obsegajoča 200 strani in bogato opremljena s statističnimi podatki, je tako za teoretičnega kakor za praktičnega neprecenljive vrednosti, ker najde v njej vse, kar mu je za razumevanje naših neprestanih finančnih kalamitiet potrebno. (Cena 50 Din; naroča se pri avtorju v Zagrebu, Beogradska 1).

Splošna stavbna družba v Mariboru sklicuje za 11. september XIV. redni občni zbor, na katerem se bo med drugim razpravljalo o predlogu upravnega sveta za znižanje delniške glavnice od 5 na 2 milijona Din in za zopetno povišanje od 2 na 4 milijone Din.

Poslabšanje letine v Zedinjenih državah. Zedinjene države so imele, kakor znano, že lani in predlanskem dve slabi letini, zlasti v pšenici. Letošnji pridelek pšenice

Izkoristite popust!

naročite barve, lake, terpentini, firnež, klej, šelake, morske, morsko travo in drugo razno materialno blago.

Barve, laki R. HAFNER, LJUBLJANA, Celovška 61.

Soir de Paris SENZACIONALNA KOLONJSKA VODA "BOURJOIS" PARIS

Za cesto skozi slovenske Tirole v Bohinj

Avtomobilska cesta čez Jelovico ali skozi Sorico?

Skozi Spodnjo Sorico bi se vzpela cesta naravnost severno, ob Tolarjevem griču, 905 m ali po Lavti na prevah na Rotku 950 m med izvira Selske Sore in Danjščice, v klinu pod hribom Elble 1305 m. Za Rotkarjem bi zasukali cesto možno v desno, vzporedno a sedanjo »Podgorsko potjo« (proti Torki) čez Lanereke 1050 m na jugovzhodnem robu hriba Elble nad elikovito ležečo vasio Spodnje Danje (iz okroga je diven pogled nanjo!), nakar bi jo ovili v velikem ovinku na levo v kot Povden 992 m pod Peršongom nad Spodnjimi Danjami. Odtod bi se cesta še enkrat opletla čez prihodnji košenasti rob Hobneke 1092 m v veliki kalupi na levo gori, pa bi tako dospeli v najvišjo vas Slovenskih Tirol, v Zgornje Danje 1100 m pod Danjarskimi planinami (Hé in Zbajneke 1450 m). Sem pridrži z desne od vzhoda »Podgorska pot« iz Torka. — V prisojni rebri nad Zgornjimi Danjami bi bila potrebna 2 ključa, nato bi se cesta naglo obrnila na levo proti severozapadu in se zložno vzpela po južni ali severni strani hriba Grubenkoula in čez Gruben na Mišengrantk 1250 m. To je važna razpota na južnem kraju gozdnatih ravni med Danjarskimi planinami, Morgentrostom in Mužengruntom.

Z Mišengrantka bi stekla cesta v severozapadni smeri čez plitvo pogozdeno dnačo prav zložno na vrh vrat 1300 m med Črnim vrhom 1457 m in koto 1438 m a kresnim razgledom, odkoder bi se prevadila za hrbtom mogočne, samostojne, kosmate grmade Črnege vrha 1487 m na lepo odprte planinske senožeti Strmne 1000 — 900 m nad Nemškim rovtom. Še pred Strmnami, nekako pri Volčji ja-

mi, bi se ta naša cesta spojila s projektirano traso pod B, ki pada potem zložno zbrge skozi vas Ravne 714 m v Bohinjsko Bistrico 512 m.

Dolžina te tretje trase C iz Sorice a predlagano korekturo čez Zgornje Danje in Mišengrantk, ki bi odmaknila to cesto za dober km od najskejnega vzhodnega klina italijanske meje na Zbontu, bi znašala do Raven na že obstoječo cesto v Bohinjsko Bistrico približno 16 — 17 km, v celem iz Podrošja okrog hriba Kupe pa približno kakih 20 km. Pojasnjeni so nam načrti vseh treh tras. Proučimo sedaj, kaj imamo pričakovati, katere ugodnosti nam more nuditi češnjiški načrt A »Čez Jelovico«, in kaj premore sorški korigirani načrt C zgolj v tujkoprometnem pogledu. V drugo se namreč ne upuščam, to bodo priskrbeli že drugi.

Kaj govori za češnjiški in kaj za sorški načrt?

1) Gradbeni stroški

Cesta iz Češnjice čez Jelovico izkazuje dolžino 29.083 km. mnogo krajša, cenejša in daleko zanimivejša cesta skozi Sorico je okrog 20 km. Vsakdo ve, kaj je več ali 20 ali 29. Ako bi znašal 1 km pri gradnji ceste približno Din 200.000 — 250.000, si lahko vsak solarček hitro izračuna ogromni prihranek, ki ga obeta cesta iz Selske doline »skozi Sorico« v Bohinj. — Zdi se mi, da znači prihranek, ki bi ga prištedili a sorški smerjo v današnjih časih za ubogo našo deželo prav lepo, znatno vsoto. Upamo torej, da utegne že samo ta moment pogledati tehnično izdatno na Sorško stran.

2.) Interesi prebivalstva.

En pogled na zemljevid nas pouči, da bi cesta iz Češnjice »Čez Jelovico« občutno oškodovala vso Zgornjo Selsko dolino. Popolnoma bi jo odrezala in potisnila gospodarsko in tujkoprometno v stran. Smrten greh bi bil to!

Vprid bi prihajala cesta »Čez Jelovico« zgolj 3 vases i. s. Dražgošam 1) na Pečah Dražgošam pri Cerkvu in Rudnemu, dočim je interesirano na cesti »skozi Sorico« mnogo več prebivalstva i. s. direktor 7 naselbin: Železniki, Zali log, Podrož, Zgornja Sorica, Spodnja Sorica, Spodnje Danje in Zgornje Danje, indirektno pa še 5 naselbin: zaselek Trojarji, vas Zabrdo, zaselek Torka, vas Ravne in vas Davča na desnem bregu ceste Selske Sore.

Tako dobimo torej razmerje interesiranih naselbin ob obeh cestnih načrtih A:B (C) — 3:7, oziroma kakor 3:12. Nadaljni kometar tu ni potreben.

3) Mednarodni avtomobilski promet

a) Italijanska Soška cesta iz Gorice čez Podbrdo, ki drži sedaj iz Gorice po ovinku skozi Škofjo Loko in Bled v Bohinj, bi se skrajšala skozi Sorico v Bohinjsko Bistrico za celih 67 km, ako pa bi šla skozi Češnjico in Jelovico samo za 48 km. Torej bi bil tudi najnaravnejši priključek na sorške in ne na češnjiško traso!

b) Epiteton ornans za vso slikovito planinsko Podgorje na pristojni strani skrajnega vzhodnega grebena Bohinjskih Spodnjih gore od Lajnara 1547 m in Dravna 1549 m čez Danjarske planine, Kremant 1658 m, Štampok 1668 m do Golega Ratitovca 1666 m. Sestavljajo ga naselbine: Zgornja in Spodnja Sorica, Zgornje in Spodnje Danje, Trojarji, Zabrdo, Torka, Ravne, Prtovci in Podlonk.

c) Dražgoše računam kulantno na 2 vasi in ne za eno. (Dalje)

Šolajte se doma sami!

Dopisovalni pouk Vam to omogoči na najboljši, najpreprostejši način; povrh tega Vam hrani čas, živce in denar.

DOPISNA TRGOVSKA ŠOLA

V LJUBLJANI, Kongresni trg 2/II.

Vas izobrazijo temeljito in hitro v vseh predmetih, katere poučuje; pouk vodijo profesorji strokovnjaki.

Predmeti:

A. Trgovski in zadrugi: knjigovodstvo, slovensko dopisje, srbohrvaško dopisje, nemško dopisje, trgovsko računstvo, reklama, nauk o trgovini, trg. in menično pravo, zadrugištvo, zadrugo pravo, vodstvo kreditnih zadrug, vodstvo pridobitnih zadrug, zadrugo knjigovodstvo.

B. Znanstveni: Slovenščina, srbohrvaščina, nemščina, francoščina, italijansko angleščina, gospod. zemljepis, zgod. trgovine, narodno gospodarstvo.

C. Realni: Poznavanje blaga, slovenska stenografija, lepopis, strojeopisje. Začetek rednega šolskega leta oktobra. Šolnina nizka. Pišite po podrobnaj pojasnila!

Na stotine hvaležnih absolventov!

Sokol

Sokolska četa v Stari cerkvi pri Kočevju priredi na praznik 15. t. m. svoj javni telovadni nastop. Ker se bori ta četa z velikimi zaprekami in da bi bil njen nastop čim lepši, pozivamo ljubljanska in sosedna društva, da s svojo prisotnostjo in sodelovanjem pripomorejo do zadovoljivega uspeha.

Iz Tržiča

Ž. Kino predvaja danes 15. t. m. sijajno veleopereto »Čibic in krasno barvano predigro.

ODLIČNA KOLESA

najugodnejše kupite pri

„TEHNIK“ Josip Banjai

Ljubljana, Miklošičeva cesta 20

Tovarniška zaloga koles, gramofonov, radio, pisalnih strojev ter sportnih predmetov.

PERJE

Čokošje, purje, gosje, račje, navadno, s strojem čisteno in čohano.

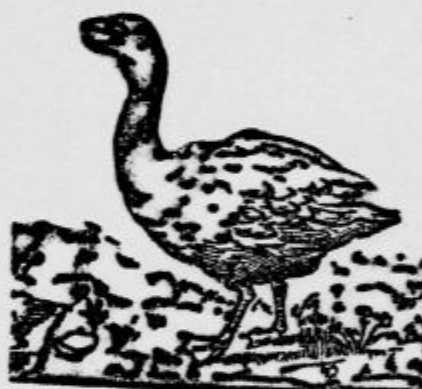
Vzorce se pošiljajo brezplačno in franko.

Dobavlja se v vsaki množini

E. Vajda, Čakovec

Telefon šte. 59, 60, 3, 4

CENE PERJA ZELO ZNIZANE, ZAHTEVAJTE CENIK IN VZORCE, KI JIH DOBITE BREZPLAČNO!

Telefon

2 9 5 1

PREMOG

DRVA in

KARBO-

PAKETI

IV. SCHUMI

Dolenjska cesta

ZNIZANE CENE

dvokoles, otroških igra-nih, invalidskih vozičkov, prevoznih triciklov, motorjev, šivalnih strojev. Ceniki franko! »TRIBUNA« F. BATEL, tovarna dvokoles in otroških vozičkov LJUBLJANA, Karlovska cesta šte. 4

Šola se začanja!

Kupite za svoje otroke trpežne obleke!

TIVAR OBLEKE

za vsakega otroka!

T

Umrla nam je dne 14. avgusta t. l. v Beogradu soproga, mati, hči in sestra, gospa

Santa Barbot roj. Germ

soproga ravnateljice Duševne bolnice v Beogradu.

Pogreb bo dne 15. avgusta 1935 v Krapini.

BEOGRAD, NOVO MESTO, LJUBLJANA, SAMOBOR.

ZALUJOČI OSTALI.

Belokožec na Kitajskem

Kitajcu ne imponira beli človek z igračami evropske kulture in s šalami njene tehnike

V času ko se obrača pozornost belega človeka navzlic vsem zmedam in težavam, ki jih ima s samimseboj, na Daljnji vzhod, kjer si Japonska in silni družinski drami rumenega plemena trdovratno in sistematično krči pot do nadvlade na največji celini sveta, je izdal angleški pisatelj A. T. Hobart knjigo „Olje za kitajske svetilke“, ki daje v obliki romana zanimive vpoglede v nam drugače popolnoma nerazumljivo miselnost in dejavnost tistih daljnjih ljudstev.

Mlad ameriški inženjer je junak te zgodbe. Njegova naloga je, da bi kot agent velike petrolejske družbe ustanovil v neznanih predelih Mandžurije petrolejske postaje. To so naloge, ki odpirajo belim priobitnikom sicer samo nove vire ogromnih dobičkov, a ki jih z najmilejšim izrazom označujejo kot „kulturno misijon“. Mar ni to kulturna misija, če se trudi Amerika (in ne v prvi vrsti za to, da bi zaslužila) nadomestiti ubogim Kitajcem olje, ki ga pridobivajo iz domačih zalog, s petrolejem? Ali ni to kulturno delo, če jim prinaša v njihovo temno zaostalost novo, svetlo luč?

Tako potuje mladi človek s tisoč težavami čez gorovja, po neznanih dolinah, po mnogih rekah kot prvi pionir skozi deželo in mimogrede in nehoti se poglablja v kraje in ljudi. Seznanji se najprej z rdečimi planjavami daleč na severu, ki so že blizu Sibirije. Prej je šel skozi ogromna riževa polja, sedaj se vrstijo ure in ure polja soje. Planjava je rodovitna, toda turobna. Na poljih so cele družine. V kamenitih koritih perejo stare ženske obleke. Vasi so čisto tihe, slišati je udar lesenih pralnikov ali enolični »i be i, i be er...« (101, 102), s čimer štejejo letino. Tiho je tako, da je slišati kako padajo zrna v posode. Povsod je turobnost.

Toda ljudje, ki prenašajo svoje življenje v prastari primitivnosti, imajo na obrazih več smelosti. Smehljajo se tako, da je človeka od tega kar malo groza. Kmalu dobiš prepričanje: do njih ni nobenih mostov. Smehljajo se in kažejo vztrajno, ponižno vplivnost. Trgovci, ki mu hoče inženjer v katero si bodi zapuščenemu gnezdu predati zastopstvo petrolejske družbe, ga sprejmejo z besedami: »O velespoštovani, vzemite najbolj

zvišeni sedež, ki vam ga morem ponuditi jaz, najponižnejši trgovec v tem bednem mestu.« Trgovce je župan. A morda je baš zavoljo tega v svojih izrazih tako ponižen. Ven dar le v besedah. V resnici je ošaben, s tiho in neprijetno ošabnostjo nasproti tujcu, ki si domišlja, da Kitajca prekaša.

Kitajska s svojo 5000-letno zgodovino je vendar daleč nad vsem tem modernim gomanjenjem in ponašanjem ter ga opazuje s stoječim nasmehom! Ti trgovci in dostojanstveniki so kakor guma. Če pritisneš nanje se na videz vdado. Delajo to iz vplivnosti, a potem se sprožijo nazaj. Ne moreš jih prijeti. Kadar zagledajo svojega korist, pokažejo žilavost, ki je ne vzdrži noben Evropec. Utrudijo ga s svojim pasivnim in ljubeznivim odporom. Postanejo čisto majhni, proglasio se za premagane, sprejmejo vse, kakor da so se v vse vdali. A niso premagani, niso se vdali. Molčijo, premišlujejo in čakajo. Vedno se moraš bati, da se bodo v nekem trenutku dvignili iz svoje stisnjene majhnosti postali nerazumljivo veliki, nevarni, nepremagljivi. Samo da pride trenutek.

Abesinska Mata Hari

Voecero Manen, učenka polkovnika Lawrencea

Ime Voecero Manen ima v ušesih italijanske poročne službe v Mogadišku kaj neprijeten zvok. To ni nič čudnega, kajti Voecero Manen je najspretnejša abesinska vohunka, ki je svoji domovini storila že neprecenljive usluge.

Voecero Manen je učenka proslulega mojstra angleške vohunske službe polkovnika Lawrencea. Bilo je l. 1917., ko je deloval Intelligence Service v Abesiniji a polno par, da bi po eni strani preprečil vsako zvezo te države s centralnimi silami, posebno s Turčijo, in da bi jo po drugi strani spravil na stran Antante. V kraljevi palači v Addis Abebi so se dogajale skrivnostne stvari, a niti najbolj spretni agenti polkovnika Lawrencea niso bili sposobni, da bi o njih kaj zvedeli, kajti v deželi, ki so jo strankarski boji spravili v zmešnjavo, je bil priložaj vse drugačen in vse bolj zamotan nego v drugih orientálnih deželah. Tedaj je padlo oko polkovnika Lawrencea na mlado žensko iz Amhare, pravo lepoto, a skoraj evropskimi potezi in z velikim jezikovnim znanjem. Lawrence jo je vzel v svojo šolo, v kratkem času ji je dal prvo nalogo, ki jo je izvršila z uspehom. V nekoliko dneh je postala ljubavnica osebnega adjutanta mladega negusa Lidža Jemsuja in je imela prost vstop v kraljevo palačo. Adjutant je bil vdan opijem in polkovnik Lawrence je znal mladi ženski preskrbeti dovolj tega mamila za dvorjana. Minilo je komaj teden dni in Manen je prinesla polkovniku skrivno pogodbo, ki jo je bil negus sklenil s Turki. Kratko potem je udaril Ras Tafari, sedanji negus Haile Selasi, Lidž Jemsu je izgubil prestol in življenje. Voecero Manen je postala dvorna dama nove cesarice Zavidite, a po njeni smrti ji je sedanji negus naklonil bogato pokojnino.

Ko so se začele prve sovražnosti z italijanske strani, so jo spet poslali v službo. Bila je pri Ual Uelu v dneh, ko so tam pokale letalske bombe in regljale strojnice. Preoblečena v beračico je stikala okrog italijanskih vojaških transportov in vrhovno poveljstvo v Addis Abebi je bilo vedno dobro poučeno, kaj se dogaja. Ponoči se je splazila skozi črto italijanskih čet in je Abesince opozorila, da pripravljajo sovražniški velik pohod proti njihovim četam. Abesinci so se pravočasno umaknili in ušli uničenju. Italijani so zaman iskali v svojih vrstah in v vrstah svojih pomočnikov domaćinov vohuna, ki je bil Abesincem vse izdal.

Toda pogumna abesinska Mata Hari je storila še več. Abesinski vojaki so jo spre-

mlili po skrivnih poteh naravnost v italijansko ozemlje do Mogadiška. Tu so Italijanom zaigrali komedijo, ki so ji ti ročno šli na lim. Italijanske straže so mahoma zagledale, da zasleduje četica Abesincev neko žensko. Nekoliko streliv in Abesinci so pobegnili, ženska, ki so Italijani smatrali za svojo agentko, pa se je rešila v italijanski tabor. Tu je zahtevala, naj jo povedejo takoj k komandantu, češ, da mu mora zapustiti važne stvari. Tako je dospela v italijanski glavni etan. Nihče je ni osumil, česa hudega, ona pa je iz najbližje bližine opazovala stvari, ki so bile važne. Ponoči je izginila in spet so bili v Addis Abebi v posesti važnega materiala.

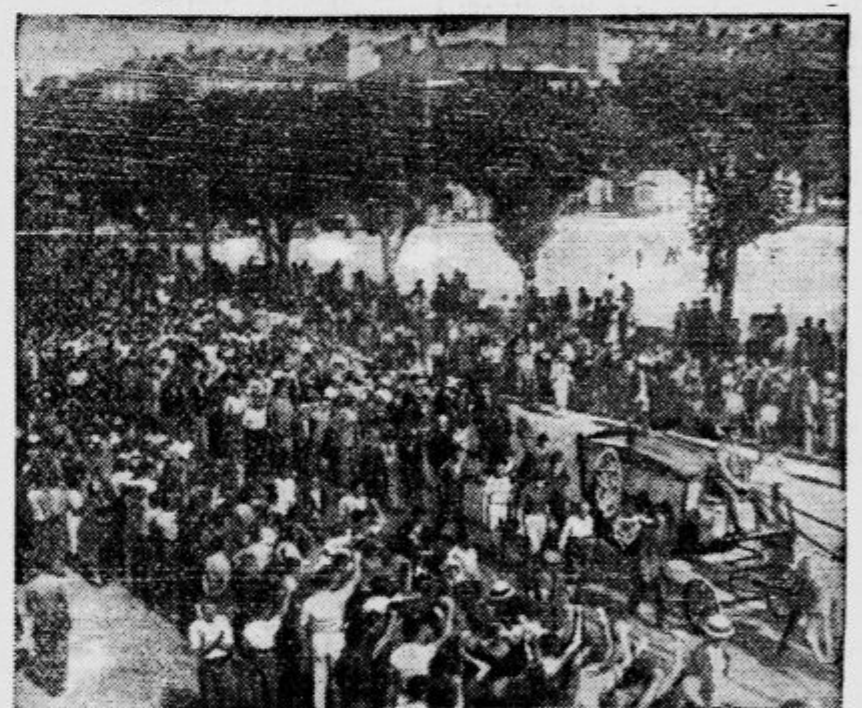
V letošnjem marcu je izvršila eno svojih nadzorovanih dejanj. Abesinci so se pogajali z Japonci glede sklenitve vojaške zveze. Italijani so o tem nekaj zvedeli in jim je celo uspelo, da so dobili v roke izvirnik pogodbenega načrta. Seveda so njegov tekst takoj brzojavili v Rim, toda edino dokazilo, original načrta je moral biti še v Addis Abebi. Nihče ne ve, kako je Voecero Manen uspelo, da je dospela v poslopje italijanskega poslanstva in se polastila tega važnega dokumenta, vsekako je bil še isti večer, ko so ga Italijani ukradli, spet v abesinskem vojnem ministertvu. Za to dejanje je dobila Manen najvišji abesinski vojaški red, Etiopsko zvezdo, in veliko nagrado. Že prej je imela kot edina ženska Menelikovo kolajno.

Italijani so seveda poizkusili vse, da bi končali nevarno delovanje te ženske, toda do sedaj so bile vse njih zadevne akcije zaman. Nihče ne ve, kje je danes. Morda sedi mirno v Addis Abebi, morda pa je kje na neznanih stegah ali v gorovju na severu in jugu, da ponese kakšnemu vohalu važno negusovo sporočilo, morda je tudi na videz nedolžna služkinja kakšnega italijanskega častnika v Eritreji ali v Somaliji in morda opazuje iz najbližje bližine, kaj počneja Italijanski glavni stan. Vsekako ima kakšno važno mislijo in prej ali slej bo svet zvedel.

Rusija kupuje na Japonskem moko

Sovjetske oblasti so naročile na Japonskem 400.000 vreč moko. To naročilo se je izvršilo v skladu s pogodbo o odkupu vzhodnokitajske železnice po Japonski. V tej pogodbi je med drugim rečeno, da se dve tretjini kupne vsote odplačata z materialnimi dobavami.

Pogreb žrtev toulonskih nemirov

V popolnem redu in miru so pokopali v Toulonu žrtve zadnjih levičarskih izgredev

Princesa in grajski upravitelj

Nemški aristokratski krogi imajo mnogo snovi za razgovore po ljubezenskem romanu hčerke bivšega nemškega cesarja Viljema, princeze Hermine Karoline Schönaich-Carolathske. Lepa princesa se je na gradu matere, ki je kakor znano, druga žena bivšega cesarja, zaročila s grajskim upraviteljem Georgom Martinom Wunderlichom. Na vest o tej zaroki je mati prihitela na vrat na nos v grad, napravila kralj in nenavadno zaroko razdrla. Razume se, da je obenem na mestu odpovedala službo upravitelju.

Wunderlich je odpotoval v Berlin, kjer si sodaj išče druge službe. Mož zelo zaupa vase in ni prav nič pripravljen, da bi si lepo princeso iztrgal iz srca. In tudi princesa je izjavila, da se nikakor ne odpoveduje svojemu izvoljencu. Počakala bo, da si najde službo, nato odide za njim in se poroči, kakor sta se bila domenila. Naravno, da je vsa nemška javnost zelo redovna, kako se bo ta na pol pravična zgodba končala.

Drugi zakon Marije Jeritze

Kakor poročajo iz Hollywooda, se je tam poročila slovita pevka Marija Jeritza s filmkim režiserjem Winfieldom Sheehanom. Sedaj nameravata obiskati Evropo. Jeritza se je pred 16 leti poročila z baronom Leopoldom Popperjem, sinem brskega lesnega veleindustriala. Dolgo sta se zakonca dobro razumela, baron je bil svoji ženi pravi umetniški svetovalec in jo je stalno spremljal na njenih velikih turnejah. Od kar pa je pevka prebivala bolj v New Yorku, kjer je angažirana na Metropolitanu operi, nego doma na Dunaju, so se vezi med zakoncema začele trgati.

A NEKDOTA

K slovitemu zdravniku prof. Bülrothu je prišel nekoč možakar, ki je tožil o vsakovrstnih nadlogah. Bülroth je takoj spoznal, da gre za živčne težave in je vprašal: »Ali mnogo delate?« — »Ne, imam mnogo prostega časa in tedaj ribarim.« — »Tako? Po mojem mnenju bi moralo to vplivati na živce vendar pomirjevalno!« — »Gotovo, gospod doktor — a le tedaj, če imate ribarsko karto...«

VSAK DAN ENA

Dvojbo brez nevarnosti (povzeto po eni od mnogih)

Leoparda se je rešila

Grozoten prizor na samotni železniški postaji

Seedfount je majhna, samotna železniška postaja v Južni Afriki. Ina enega samega uradnika, Marka Treadia, ki je obenem postajni načelnik, telegrafist in preglednik proge. Pri brzojavu mu pomaga njegova mlada žena.

Te dni se je Treadie odpravil kakor običajno, da obhodi progo. Ker je tedaj velik leopard strasil po tistih krajih, je odšel oborožen s puško. Žena je ostala sama doma in oddajala brzojavke. V nekega trenutku je zaslišala, da so se vrata pisarne, ki jih je bil mož samo priprl, počasi odpirala. Obrnila se

Spomenik padlim

V Metzu je predsednik republike Lebrun odkril spomenik francoskim vojakom, padlim v svetovni vojni. Ob tej priložnosti je z ozirom na zadnje žalostne dogodke v Toulonu pozval francoski narod k redu, miru in zaupanju v vlado.

Abesinsko italijansko razsodišče

Nikolaj Politis, grški poslanik v Parizu, ki je bil imenovan za petega člana italijansko abesinske komisije

Nesreča v številkah

Angleško prometno ministrstvo objavlja statistiko o prometnih nesrečah, ki so se dogodile v prvem letošnjem polletju na ulicah angleških mest in ki so zahtevale življenje 1532 oseb.

Med ubitimi je bilo 857 pešcev, 320 kolesarjev, 72 avtomobilskih vozačev in 95 polnikov. Med pešci je bilo 259 takšnih, ki so niso šteli 15 let, in 423 nad 55 let starih. 85,1 odst. ubitih pešcev so sami zakrivali svojo smrt, prav tako 73,9 kolesarjev. Kar se tiče motornih vozil, ki so bila zapletena v 1165 nezgod, jih je 699 vozilo z brzino nad 20 milj na uro, 144 pa celo z brzino nad 30 milj. Od 376 primerov smrti, ki so jih zakrivali avtomobili, gre 113 na račun prehitre vožnje in 43 na račun nepazljivosti. Pešci so bili krivi svoje smrti najbolj po nepazljivosti na cesti, posebno s tem, da so stopali pred vozila ali za vozili, ki so promet zakrivala.

Zavarovali ste

si Vaše življenje za slučaj smrti, pri tem pa ste pozabili, da je mnogo važnejše:

zavarujte si Vaše zdravje za slučaj bolezni! Pridite v RADENCE, doma pa redno pijte

RADENSKO

našo najmočnejšo mineralno vodo po količini in raznolikosti prirodnih sestavin

„Kralj vseh kraljev“ pregleduje svoje čete

Zaradi resne vojne nevarnosti v vzhodni Afriki je pozval abesinski cesar svoje može in fante pod orožje. Slika kaže zbiranje arsovskih vojakov v okolici Addis Abebe

SPORT

Prvenstvo Jugoslavije v lahki atletiki

Tekmovanja bodo od 16. do 18. avgusta na Igrišču Primorja. — Na startu bodo najboljši atleti iz vse države

Pred nekoliko dnevi zaključene prijave za lahkoatletsko prvenstvo Jugoslavije za poedince izkazujejo rekordno število tekmovalcev (111 v konkurenciji in 11 izbirno za troboj Avstrija: Italija: Jugoslavija v Vidnu ter balkanske igre v Atenah, skupno 122 tekmovalcev). Na startu bodo vsi najboljši tekmovalci PSK iz Pančeva, BSK in Jugoslavije iz Beograda, Haška, Concordije, Marathona in Zaska iz Zagreba, Slavije iz Varaždina, Železničarja, Rapida in Maratona iz Maribora. Jugoslavije iz Celja in pa polnoštevilni sekciji domačih klubov Ilirije in ASK Primorja.

Ker je konkurenca v vseh disciplinah izredno ostra in je končni izid v vseh disciplinah negotov, objavljamo zaradi zanimivosti in kratkih potezov dejanske stanje v posameznih disciplinah. V teku na 100 m je prijavljenih 12 atletov v konkurenciji in 6 izbirno. Plasiranci je iskati v atletih Bauer (PSK), Kovacic (Pr), Stevanovic (Jugosl.), Jamnicki in Mazzi (oba Hašk) in Cerar Dr. (Pr), ki vsi beležijo letošnje rezultate okoli in pod 11 sekund, toda najostrejša borba bo vsekakor borba med našima rekordnerjema Kovacem in Bauerjem. Zmagovalec bo morda zrušil sedanj državni rekord (10,7 sek.). — V teku na 200 m bo nastopilo 9 tekmovalcev v konkurenciji in 5 izbirno. Tudi tukaj bo glavna borba za zmago med Kovacem in Bauerjem, resno pa bosta posegla vmes tudi Jamnicki in Haškovec Mazzi. Tek 400 m je zbral v konkurenciji 12 izbirno pa 2 tekača. Ker med prijavljenimi ni favorita Jamnickega, je izid borbe popolnoma negotov. Vendar je treba iskati zmagovalca med Nikhazijem in Banšćakom (PSK), Stevanovicem (Jugoslavija), Mühleisemom (Rapida), Concordijskem Braumom in Primorjaki Czurdo, Gabrškom, Pleterskom in Zorger ml. Tek 800 m bo dal hudo borbo med Pančevčanom Nikhazijem, Haškovecem Flassom ter odlično srednjeproglaško gardo Primorja Gorškom, Czurdo, Gabrškom, Pogacnikom, Sračkarjem Fr., Skuškom, Krevsom in dvema Zorgama. Krasna skupina 17 tekmovalcev je tako izenačena, da je zelo težko prorokovati izide. V teku 1500 m je slika enaka le z razliko, da ne sodeluje odlični srednjeproglaš Pančevčan Nikhazij, ki mu je ta proga predloga. — Tek 5000 m bo zbral na start 12 najboljših jugoslovenskih dolgooprogašev, ki jim bosta na čelu državna rekordnerja Krevs in Bručan. V tej disciplini kakor tudi v teku na 10.000 m bo borba samo med slovenskimi atleti. Favoritoma bodo v placementu gotovo sledili odlični Ilirijani Osterman, Sporn, Starman, Kvas, Primorjaki Srakar I. in Krpan Maratonec iz Maribora Kanger in Slogaš Starman I. V teku z zaprekami 110 m in 400 m je prijavljenih 5 odn. 4 tekmovalci. Res majhno število, toda najboljši zastopniki te klasične discipline v naši državi! V prvi visji rekord v zraku kajti Concordijski Ivanović že ograža svojega klubskega tovariša, sedanjega rekordnerja Dr. Buratovića. V drugi disciplini so favoriti za naslov prvaka in novega državnega rekordnerja Stefanović (Jugoslavija), Banšćak (PSK) in Ivanović (Concordija). Zadnja disciplina v tekih, štafeta 4 X 100 m bo prinesla ogorčeno borbo naših najboljših sprinterskih moštev: Primorja, Haška, Concordije, Pančeva in BSKa. Ker so moči vseh moštev zelo izenačene, bodo o zmagi odločale boljše predaje. Jutri bomo objavili situacijo v skokih in metih!

Lahkoatletsko prvenstvo Jugoslavije na poedince je s svojim pokroviteljstvom počastil minister za telesno vzgojo naroda, g. Mirko Komnenović in je z tem dokazal, da z največjo pozornostjo spremlja razvoj te najbolj klasične telesno-vzgojne discipline. Ministrstvo prometa je dovolilo polovično vožnjo vsem tekmovalcem in funkcionarjem.

Ugodnost velja od 12. do 20 t. m. za vse brze in osebne vlake II. ali III. razreda. Na odhodni postaji je treba kupiti celo karto in rumeno železniško legitimacijo za Din 5.—, ki upravičuje udeleženco proti potrdilu savezne uprave do brezplačnega povratka.

Na Viču bo danes vroče...

Igrišče Reke bo danes popoldne pozorišče zanimivega spopada. Na zelenem polju se namreč pomerita vzhodni in zapadni del Ljubljane. Kdo bo zmagal?

Več šans ima vsej po pomladanskih uspehih vzhod, katerega zastopata Mars in Slovan. Slednji je bil edini v pomladanski sezoni, ki je vzel Reki obe piki, Jadran, drugi zastopnik zapada, pa mora tudi dokaj melanholično zbujati spomine na srečanja z Marsom. Ali zato pa igrajo zapadnjaki doma, in kot je videti, so tudi višje sile z njimi. Saj je že določil pare takole:

Jadran : Slovan ob 16.

Mars : Reka ob 17.30.

Turnir, katerega zmagovalec prejme lep pokal, se zaključil v nedeljo, prav tako na Igrišču Reke ob Tržaški cesti.

Plavalni miting v Kozelji

V nedeljo popoldne bo med plavalnima sekcijama SK Kamnika in SK. Jadrana revanšni dvoboj. Prvo srečanje je bilo že 4. t. m. v Kamniku, kjer je številčno močna ekipa Jadranskih plavalcev zmagala nad kamniškimi s 7 točkami razlike. Ker pa je mlada sekcija SK Jadrana šele v razvoju ter so plavalci šele sedaj prišli do pravega smotrnega treninga, se obetajo tudi pri njih čisto dobri časi.

Občinstvo je vabljen na to prireditel. Tekmovanje se bo pričelo ob 15. v kopališču »Kozelja«, 10 minut od tramv. postaje pri tobačni tovarni. Vstopnina bo 2 Din. za osebo; kopalci jo doplačajo k normalni kopališki vstopnini.

Sportna prireditev v Trbovljah

Sportni klub »Trbovlje« je za soboto 17. in nedeljo 18. t. m. organiziral veliko sportno prireditev z naslednjim sporedom:

Sobota 17. avgusta:

skoki v daljino, v višino, troskok, meti kroglice, diska in kopja; teki, 100 m, 1500 m; balkanska štafeta 800x400x200x100 m. — Prijave prejema g. Ivo Bergel ml. do sobote popoldne proti prijavini za vsakega tekmovalca 2. Din. za štafeto moštvo Din. 10. Prijave se prejemajo tudi pol ure pred pričetkom tekmovalja, pa le proti dvojni prijavini. Tekmovalo se bo po pravih JLAS. Morebitne reklamacije in pritožbe se morajo javiti takoj po startu vrhovnemu sodniku, sicer se ne bodo uvaževale.

Nedelja 18. avgusta:

Plavalne tekme pričetek ob 9: moški 50 m prosto; moški 100 m prosto; moški 200 m prosto; moški 100 m prsno; moški 50 m prsno; moška štafeta 3x50 m prosto in 3x50 m mešano; ženske 25 m prosto, 25 m hrbtno in 50 m prsno; ženska štafeta 3x25 m mešano; skoki. Waterpolo tekma. — Za prijave velja isto kot pod točko I.

Nedelja popoldne, začetek ob 14.

Tekme juniorjev; tekma rezervnih moštev; tekma I. moštva z zunanjimi klubi. Vse tekme se vršijo v strogo določenem času. Na zamudnike se ne bo oziralo. Vsi prvoplasirani tekmovalci dobe lično umetniško izdelane diplome. Za štafeta moštva pa so določena krasna darila, ki se razdelijo v nedeljo 18. avgusta ob 19. v klubskem lokalu. (gostilna Berger). Ker je prire-

ditev zgolj propagandnega značaja in vezana z velikimi stroški se cenj. občinstvo naproša, da prisostvuje teknam v največjem številu. Prireditelj prosi tudi vse revirske klube v Zasavju, da po možnosti pošljejo kar največ svojih atletov in plavalcev, da zamorejo publiko pokazati da trboveljski revirji s svojimi odličnimi sportniki ne zaostajo mnogo za onimi večjimi. Kljub večjim stroškom je vstopnina običajna.

V nekaj vrstah

Prijateljska tekma Amater: Šostanj se je v nedeljo zaključila z velikim porazom za Šostanj 7:0. Gostje so se predstavili v lepi, disciplinirani enostorici, ki pa nikakor ni bila kos dobri obrambi Amaterja. Igrači trboveljskega kluba so pokazali, da se temeljito pripravljajo za jesen in je moštvo pod vodstvom trenerja g. Kukanja prišlo že na znatno boljše višino. Da niso Šostanji odnesli še večjega poraza, se imajo zahvaliti svojemu vratarju, ki je branil nad vse. V predtekmišču je kombinirano moštvo Retja porazilo moštvo Amaterja z rezultatom 3:0. Mnogo navdušenja je bila deležna tekma med juniorji Amaterja in Retja, ki se je končala z visokim zmagom Amaterja 9:0. Mladji igralci Amaterja so s svojo igro tako navdušili sportno publiko, da bo v bodoče prav gotovo mnogo več zanimanja za mladinske tekme. Vse te tekme, ki so se odigrale na Igrišču Amaterja, so potekle v najvišjem redcu, da si sportna publika gotovo želi še mnogo takih lepih prireditel.

Sodniški odbor Jug. Lahko Atletskega Saveza v Ljubljani (Službene). Za lahkoatletsko prvenstvo Jugoslavije za poedince, ki bo na Igrišču ASK Primorja v petek, 16. t. m. ob 18.30, v soboto, 17. t. m. ob 17. v nedeljo 18. t. m. ob 16.30, se določa naslednja juri: vrhovni sodnik: Slamič Lavoslav; pomočnik: Windisch Jože; voditelj tekmovalja: Sanein Savo; pomočnik: Bradač; reditelj starta: Cerar Vlado; glavni sodnik za skoke in starter: Luin Mirko; glavni sodnik za mete in starter: Megušar Maks; starter za teke: Sanein Danilo (pomočnik Luin Mirko); sodniki za mete: Vidie Ciril, Pevalak Mirko; sodniki za skoke: Cimperman Maks, Stropnik Franc; glavni zapisnikar in zapisnikar za teke: Cek Oktavij; za skoke: Sanein Bogdan; za mete: Nagy Ernest; sodniki na cilju: Windisch Jože, Polajner Karel, Sanein Savo, Bradač Franjo; časomerilci: Gorjanc Jaka, geom. Črne Miro, Slamič Lavoslav, Kermavner Ivo, Stepišnik Mirko; števec krogov: Polajner Karel; sodniki na progi: Dr. Alujevič Branko, Gnidovec Anton; sodniki na predajah: Megušar Maks, Vidie Ciril, Gnidovec Ante, Cerar Vlado, Bradač Franjo, Cimperman Maks; službeni nadzorniki tekašča: geom. Črne Miro, Sanein Danilo, Bradač Franjo; izveditelj za tisk: Kermavner Ivo; zdravnik: Dr. Prodan Josip, Dr. Bonač I., glavni reditelj: Križ Janko; glavni oglašivač: Camernik Anton; oglašivač za mete: Vrhovnik Mirko; oglašivač za skoke: Raič Dušan; glavni speaker: Pevalak Mirko. GG. sodniki imajo biti na Igrišču vsakokrat najpozneje 45 minut pred pričetkom tekmovalja, ker se bo vsakokrat prej vršila seja. Predsedstvo.

Službeno iz 80 LNP. Delegirata se k tekam 15. VIII. na Igrišču Reke, ob 16. Jadran - Slovan Macoratti, ob 17.30 Reka-Mars Dolinar. Pozivajo se ss. Lichtenberger, Petrovič in Pevalak da dostavijo po dve silhi in 10 Din za savezne izkaznice. Predsednik.

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. Čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativno vlago v odstotkih, 5. smer in brzina vetra, 6. oblakost 0-10, 7. padavine v mm, 8. vrsto padavin. Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

14. avgusta

Ljubljana 7, 751.8, 19.6, 90, W2, 9, dež, 20.1; Ljubljana 14, 751.7, 21.6, 80, NE3, 9, —; Maribor 7, 751.0, 19.0, 80, O, 10, —; Zagreb 7, 751.2, 23.0, 60, NW4, 6, —; Beograd 7, 753.0, 25.0, 50, SE2, 0, —; Sarajevo 7, 753.3, 27.0, 40, SE4, 0, —; Skopje 7, 757.0, 21.0, 60, O, 0, —; Kumbor 7, 756.0, 26.0, 60, SE2, 0, —; Split 7, 752.9, 25.0, 60, SE9, 5, —; Rab, 7, 752.1, 23.0, 90, SSW6, 5, —; Temperatura: Ljubljana 23.5, 18.6; Maribor 23.0, 18.0; Zagreb 33.0, 21.0; Beograd 34.0, 22.0; Sarajevo 32.0, 19.0; Skopje 33.0, 15.0; Kumbor —, 23.0; Split 30.0, 24.0;

Službene objave L. H. F. Dames je na sporedu tekma za drž. prvenstvo A. S. K. Goranec: S. K. Ilirija. Tekma bo ob 18. na Jesenicah. Po odredbi saveza je delegiran k tekmi s.s. Žitnik, kot delegat saveza pa član sav. upr. Baltesar. S. K. Ilirija se opozarja, da bo 17. in 18. t. m. v Slov. Brodu velik hazenski turnir, h katerem bo moralo poslati nekaj igral. Točna navodila za to prejme klub pravočasno.

ASK Primorje, (Lahka atletika sekcija). Za lahkoatletsko prvenstvo Jugoslavije, ki bo na Igrišču Primorja, Trboveljska cesta, petek, 16. avg. ob 18.30, sobota, 17. avg. ob 17. in v nedeljo, 18. avg. ob 16.30, so prijavljeni naslednji atleti: Krevs Ivo, Srakar Ivan, Krpan Milan, Kovacic Alonzo, Malmarić Milan, Serše Lado, Zorger Aleš, Czurda Hugon, Gabršek Hanzl, Skušek Marjan, Putinja H., Slamič Herman, Slanina Edo, Ogrin Miran, Zorger Fric, Gasperšič Stane, Sket Stanko, Weibel Jože, Sodnik, Cerar Drago, Sušteršič Milan, Urbančič Adolf, Perpar Gabrijel, Zgur Mirko, Skok Rado, Marek Evgen, Skok Ivan, Korčič Danijel, Martini Fric, Požar Danilo, Gršič Svetozar, Goršek Emanuel, Srakar Franc, Pogacnik Jože, Pleterski Feri, Slapar Boleslav in Krenner Jože. Opozarjajo se vsi tekmovalci, da morajo biti v služilnici vsakokrat najpozneje 45 minut pred pričetkom tekmovalja in prinesiti s seboj kompletno in čisto opremo. Sportniki, ki bi želeli sodelovati na prvenstvu kot reditelji, naj se javijo dnevno od 14.30 do 15. Savu Saneinu, Tavčarjeva ul. 1/III.

Službeno povelje poverjenstva 80, Trbovlje. Delegirajo se sodniki za 15. 8.: Igrišče Amater, Zagorje: Amater ob 10. 8. Božič. Igrišče Trbovlje, Kovinar: DASK ob 18. 8. Puntar, 18. 8.: Igrišče Trbovlje, Primorje: Trbovlje ob 17. 8. Križak.

SK Amater: Zagorje se danes na praznik ob 10. ureta na Igrišču Amaterja v prijateljski tekmi. Obe moštvi sta v prav dobri kondiciji in obeta biti tekma prav zanimiva. V predtekmišču nastopita rezervni Amaterja in Retja.

Lahkoatletski miting SK Rakovnika prične danes ob pol 17. ne ob 17. zato ker je večerjši program radi dežja odpadel. Toliko v vednost saveznim sodnikom JLAS in tekmovalcem.

S. K. Reka — Zaradi fotografiranja naj bodo danes ob 8.30 juniorji na Igrišču.

Planinski dom pri Sv. treh kraljih

bo v nedeljo blagoslovljen

Pod velikim vrhom (1347 m) stoji na ravni velika cerkev sv. Treh kraljev, bivša romarska pot, za njo pa je novi planinski dom slovenjebistriške podružnice SPD (1200 m). Kdor koli je prejšnja leta hodil po tem delu Pohorja, v skupini Velikega vrha in Črnega jezera, je živo občutil potrebo nove planinske postojanke, posebno še, če se je namenil iz Slovenske Bistrice čez Veliki vrh na Pesek in dalje do Senjorjevega doma po pohorskem grebenu. Z razvojem tujskega prometa v Slovenski Bistrici sami, letovišarstva v Smartnem in v Tinju na Pohorju, kamor prihaja vsako leto več letoviščarjev iz vse naše države, pa tudi iz inozemstva, je bila potreba zgraditve izletne postojanke iz zveze z ostalimi kočami z Ruško, na Klopnem vrhu in na Pesku še nujnejša.

Mladi slovenjebistriški podružnici SPD je uspelo kupiti zemljišče pod Velikim vrhom, ves prostor okrog cerkve in pod njo v površini 18 orakov. Tu je bil lani blagoslovljen temeljni kamen nove koče, a dom je bil odprtoren že 23. septembra, čeprav je izredno neugodno vreme oviralo gradbo. Načrt je bil napravljen brezplačno g. inž. Jelenec iz Maribora. Dela so opravili domači obrtniki: zidarska g. Frluga iz Slovenske Bistrice, letos pa g. Brenc iz Oplotnice tesarska g. Mlakar iz Slovenske Bistrice ki je okusno in spretno izvršil inž. Jelenčev načrt, mizarjska g. Stopar iz Oplotnice in Konradi iz Slovenske Bistrice, kleparska pa g. Tomažič. Vsa stavba je veljala okrog 100.000 Din, čeprav ima dve veliki gostilniški sobi ter poleg vseh stranjskih prostorov še 10 lepih sob za planince in letoviščarje in 2 skupni ležišči.

Vkljub gmohtnim podporam pa ne bi bilo podružnici uspelo dom dogotoviti, če ne bi bili velikodušno podprli trgovci Maček, Kac, Caf in drugi, opre-

mo za posamezne sobe pa so darovali dr. Jagodič, dr. Znidaršič, direktor Gruber, Maček, Kac, Žuraj, Tomažič in Egersdorfer. Stavba je popolnoma dogotovljena in oskrbovana že vse poletje. Marljivemu odboru veljajo čestitke k tolikemu uspehu. Planinski dom bo v nedeljo blagoslovil g. knezoškof dr. Ivan Tomažič, a nad vso slovesnostjo je prevzel pokroviteljstvo g. podban dr. Otmar Pirkmajer.

Svobodna Koroška vabi k ustoličenju

Stoletja so pretekla od zadnjega ustoličenja naših vojvod — in pred 15-letni nam je usoda iztrgala iz rok zemljo, ki je mešila ob starodavni naš vojvodski prestol pri Gospi Sveti.

Svobodni del Koroške živi z ostalim v tesnem duševnem stiku in misli dnevno na svojo razdeljeno domovino. Ko se bliža jesen in z njo žalostni spomin, ki naj bi bil vsem planetečim opomin k narodni dožnosti, privedejo svobodni naši koroški rojaki okoli Prevalj velik narodni tabor. Ob tej priliki bodo postavili naš knežji kamen, aličen onemu starodavnemu tam zgoraj ter nam bodo z mogočeno ljudsko igro na prostem pokazali najslavnejši del naše preteklosti — ustoličenje koroškega vojvode, pri katerem so sodelovali nad dvesto ljudi.

Ta tabor ni omejen po svojem pomenu na ozki okoliš svobodne slovenske Koroške, marveč je poziv nam vsem in udeležba na njem naša sveta, častna dolžnost. Zato organizira Klub koroških Slovencev v Celju poset s pomočjo avtobusov, ki bodo vozili do Prevalj prav do prostora, kjer bo tabor in igra na prostem. Poslednje ustoličenje ob sodelovanju nad 200 ljudi. Iz Celja bo vozil avtobus ali po potrebi več. Vse podrobnejše informacije in pojasnila kakor tudi prijave knjigarni Mohorjeve družbe zraven magistrata v Celju, Prešernova 17.

Apeliramo na vse zavedne, pomene slovenske rojake, da se udeležijo tega tabora, saj združijo s tem koristno s prijetnim, kajti v one kraje navadno ne zahajamo in so nam kljub svoji čudoviti lepoti pod Karavankami tuji. Tudi so običajne vlažne zveze zelo slabe, tukaj pa bomo imeli po nizki ceni avtobus, ki bo vozil kakor nam bo prav hodilo s časom. Zato pričakujemo res lepe, častne udeležbe.

Na svidenje na velikem taboru v nedeljo, 1. septembra! Tabor bo na Poljani pri Prevaljah dopoldne, popoldne pa ob istotam igra.

Radio

Četrtek 15. avgusta

Ljubljana 7.30: Racionalna uporaba sadja (Vrsk Karel). — 8: Cas, poročila. — 8.15: Koncert religiozne glasbe. — 9.45: Versko predavanje (p. dr. R. Tominec). — 10: Prenos cerkvene glasbe iz stolnice. — 11: Pregled: Beradi — zvočna slika — izvajajo člani rad. dram. studia, režira inž. Pengov. — 12: Radio orkester (po željah). — 16: Havajske sanje (plošče). — 16.15: Ženska ura: Vljudnost pri nas (Hočevar-Megličeva). — 16.30: Narodne pesmi v originalu in na ploščah-pojo: gđni Korenčanova in Rupnikova, gg. Banovec in Tome Petrovič. — 20: Prenos iz Beograda. — 22: Cas, vreme, spored poročila, obvestila. — 22.20: Prenos z nebotičnika. — 23: Narezek-maršnih plošč. Beograd 16.30: Ples. — 20: Orkester. — 20.30: Narodne pesmi in ples. — 22.15: Lahka glasba. — Zagreb 12.10: Godalni trio. — 17.15: Kvarlet. — 20: Prenos iz Beograda. — Praga 19.15: Vojška godba. — 20.10: Ob žetvi. — 20.50: Orkester. — 22.40: Ples. — Varšava 21: Simfonični koncert. — 22.20: Lahka glasba. — Dunaj 11.10: Dunajski filharmoniki. — 15.35: Komorna glasba. — 17: Orkester. — 19.30: Dunajski večer. — 22.25: Arie in pesmi. — 23.35: Ples. — Berlin 20.10: Glasbeni izlet v inozemstvo. — München 20.10: Iz Berlina. — 23: Sodobna glasba. — Stuttgart 20.10: Iz Berlina. — 23: Moderna glasba. — 24: Iz opere »Bagdadske brivce«.

W. E. Hintz:

Lepa žena, kdo si?

»Vidite, draga prijateljica — tamle spet sedi! Sicer se jima je pa pridružila še druga dvojica!«

Madame Lucille se je počasi okrenila, da je mogla neopazno pogledati v tisto stran kakor Montepin. In prav tako počasi je nastavila kluke na oči. Kratak pogled ji je zadostoval. Nato se je vnovič nasmehnila baronu. »Ali ne poznate te ženske, prijatelj? To je Yvonne Rimini iz Moulin-Rougea —«

»Res, zdaj se spominjam!« Montepin je živahno pokimal. »Seveda, Yvonne Rimini! Da mi ni prišlo takoj na misel! In kdo je četrti — ta gospod v neverjetno zanikarni obleki?«

»Sam Bog si ga vedi — a denar mora imeti, drugače se ne bi kazal v Nizzi z Yvonne —« Madame Lucille je mahoma obmolnila. Očividno ji je snovala v glavi važna misel.

»Kaj vam je, ljuba prijateljica?« je radovedno vprašal Montepin.

»Povejte mi, baron — vi, ki ste zmerom tako dobro poučeni o pariški škandalni kroniki —«

»Kolikor je moči to znanje denarno izkoristiti — vsekako!«

»Potem — zdi se mi — ali niste tudi vi slišali, da ima Corsignac razmer-

je z Riminijevo? — V takem primeru bi bila njegova navzočnost kaj razumljiva —«

Baron je skomignil z rameni. »Ali, prosim vas! — V ženi navzočnosti bi to pač ne pričalo o dobrem okusu, draga! In pred vsem — zdi se mi, da gospa de Corsignac vsaj z vnanjimi vrlinami daleč prekaša to Yvonne Rimini —«

»Nikakor ne, če natančneje pogledate, dragi baron!«

Montepin si je popravil škopalnik na tankem nosu in zamežikal skozi črno obrobjena stekla. »Žal mi je, da moram vztrajati pri svojem mnenju —«

Madame Lucille se je pomembno nasmehnila. »Tak pogledjte že Yvonne vrati!«

»Him — oblike niso napačne — ali ona druga —« Nato je mahoma tlesnil z jezikom. »Aha, zdaj vidim, kaj mislite! Seveda — ta ogrlica — če je prava —«

»Yvonne ne nosi ponarejenega lišpa! Zeni, ki stanuje v »Gigantic-Palace«, se to vobče ne spodobi, baron! Biserna ogrlica je nedvomno prava!«

Montepin si je popravil zapetnike in se zganil, kakor da bi hotel vstati.

»Dovolite, prijateljica, da se za trenutek odstranim. Zvedeti moram številko njene sobe.«

»Torej se razumeva!« Madame Lucille se je blago nasmehnila. »Če pojde vse po sreči —«

— ubijeva drevi dve muhi na en mah!« je baron dokončal. »Gospa de Corsignac mislim vsekako napraviti obisk, ki sem ji ga dolžan — to pa nikakor ne pomeni, da bi smel zanemariti Yvonne Rimini!« S temi besedami se je priklonil madami Lucilli kakor na dvoru in veličastno odkorakal po terasi —

Nekako ob tem času je bila četvorica, ki je nanjo merilo zanimanje čudne dvojice, končala svoj zajtrk. Vsi štirje so vstali in se vrnili v hotelsko vežo, kjer se je Corsignac takoj odstranil, da bi pripravil, kar je bilo treba za vožnjo na Volčji rt, ostali trije so pa odšli v svoje sobe, da se preoblečejo.

Marioni seveda ni bilo namenjeno, da bi kar tako zlahka prišla v svoj apartman. Ko je krenila proti stopnicam, jo je ustavil gospod v kriče kockasti športni obleki in se nalahno priklonil. »Gospa de Corsignac?«

Začudena je pogledala neznanca, ki je bil tist pred svojim ne ravno vljudnim vprašanjem vzel pipo iz ust. »Da — ali — to se pravi —«

»Torej ne gospa de Corsignac?«

Marion ni mogla popolnoma zatajiti strahu. »Kaj prav za prav hočete od-

mene, gospod? Na žalost nimam časti, da bi vas poznala —«

»To je lahko popraviti!« Spet tisti lahki naklon kakor prej: »Moje ime je Jeremy Jerome!«

»Jeremy Jerome —?« je ponovila in v očividnem nerazumevanju skomignila z rameni.

Tujec je skrilil usta v samozavesten nasmeh. »Po vašem vedenju vidim, da vzamete le malokdaj kak časnik v roke — zakaj drugače bi vedeli, da sem eden najboljših znanih detektivov sedanjega časa — prav za prav mi samo skromnost brani, da ne rečem: prvi izmed vseh!«

Marion je malce vznemirjena gledala čudnega neznanca.

»Da, ali — res ne razumem, kaj naj vse to pomeni, gospod —«

»Jeremy Jerome!« je pomagal detektiv. »Če mi dovolite kratek razgovor v štiri oči, boste takoj zvedeli —«

»Prosim —« mu je kratko segla v besedo, in v glasu ji je zazvenelo nekaj takega kakor lahen strah.

Majhne sta stopala po veži, dokler nista našla nemotenega kotička, kjer se je Marion spustila v naslanjač in vsa napeta dvignila oči k Angležu.

»Kaj mi imate povedati?«

»Najprej vprašanje! Ali ste gospa de Corsignac?«

Nagla rdečica ji je zalila obraz. »Da — seveda —«

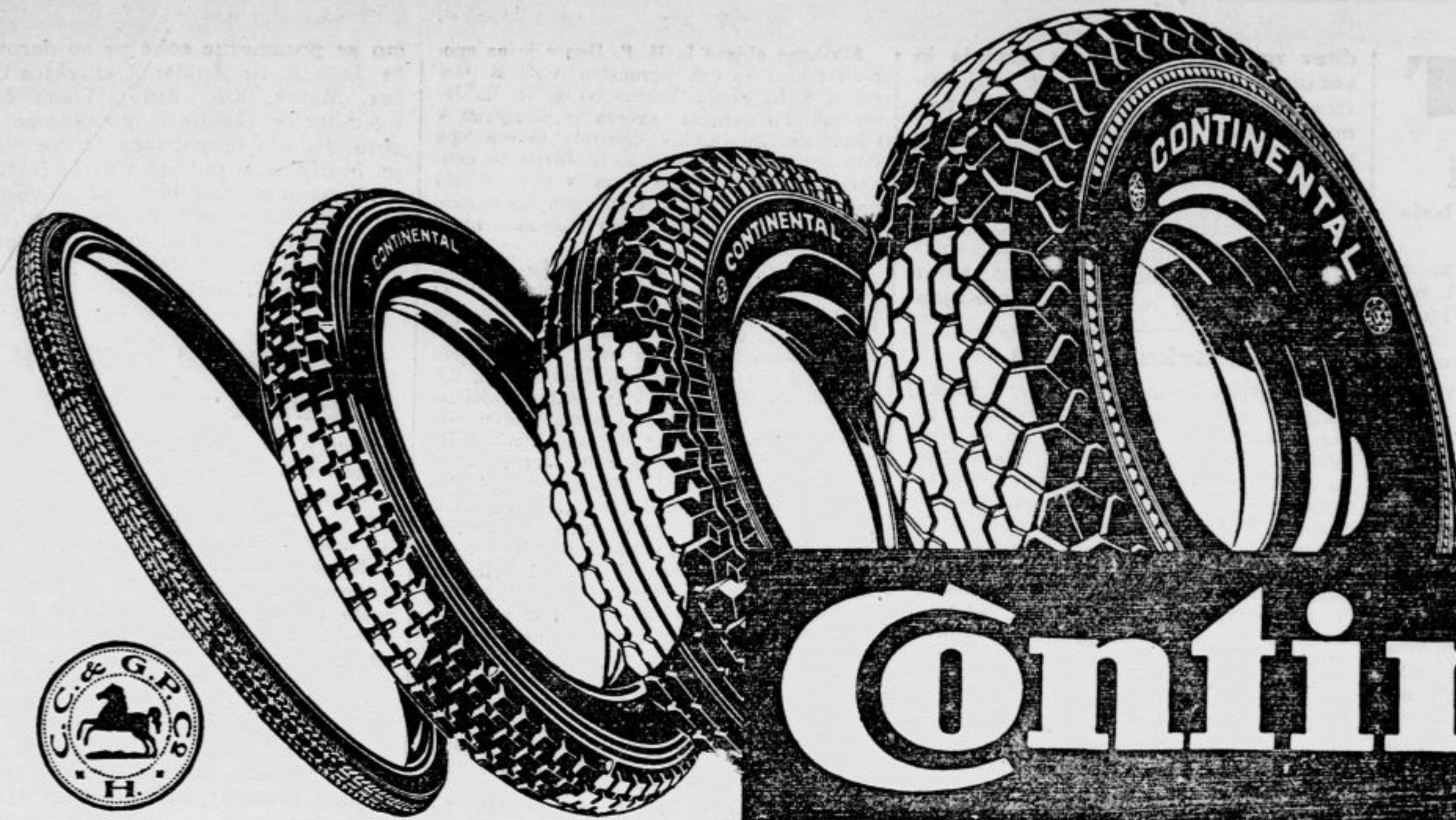
»Torej ne!« je zadovoljno pokimal Je-

remy. »Niste gospa de Corsignac!«

Onemogel smeh — »Ali, kako naj bi mi prišlo na misel, da bi pod krivim imenom in sploh — gospod de Corsignac vam bo dal vsakršno pojasnilo —«

»To pojasnilo želim slišati iz vaših ust!« Detektiv je odločno mahnil s roko.

Jeremy Jerome je pred temi lahno zastrtimi očmi očividno le s težavo ohranjal zbranost duha. Srce mu je dokaj hitreje utripalo kakor po navadi.</

VIKTOR BOHINEC, Ljubljana, Tyrševa cesta 21 — Telefon št. 23-09

Obroč, ki
vas nikoli ne
pusti na cedilu!

Continental

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopisi in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra«: odgovor, priložite **Din 3.— v znamkah.**

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pisnu obnem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana št. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičjoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelak »Jutra«, Ljubljana.

Službo dobi

Pestunja
na šifro k dojenčku, s znanjem nemškega jezika. Prednost imajo absolutne in izkušene. Dopise s šifro in zahtevno plačilo poslati na: Friedrich Loeffler, Celje, Kolenčeva ulica 4. 18123-4

Moški
vojaščin prst, s večjo kavrijo, dobi stalno službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Varovo«. 18129-4

Damo
s nekaj imovine, sprejme posrednik s dobrim poznavanjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »11C«. 18126-4

Postrežnik
v hotelu in pošteno, ki samostojno posreduje, pere in lika, sprejme boljša družina. Naslov v ogl. odd. Jutra. 18120-4

Raznašalca in
potnika
oba s kolezom, sprejemam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 18102-4

Šiviljo
sprejemam v stalno službo. Vprašati: Devinska ul. 7, Kolenčeva. 18106-4

Izkušena modistka
ki je pripravljena tudi št. vati, dobi stalno službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra. 18105-4

Pletilje
na takoj šifro M. Vrhane, Bled. 18136-1

Pekovski pomočnik
s kapitalom, kateri bi poznajo prevzel dobro upravljanje pekarnice, dobi stalno službo. Ponudbe na: Jančkovčeva, perna pekarna, Dolnja Lendava. 18108-1

Kuharico
oskrbnico
inteligentno, zanesljivo, vajeno vseh hišnih del in vrta, sprejemam na manjše posredstvo. Naslov: Križinger, Celje, Kovaška 1. 18120-4

Gospodično
zanesljivo in pošteno, sprejemam. Mizarstvo »Sava«, Miklošičeva 6. 18109-4

G. Th. Rotman: Življenje Jakca Takea

18
Repotilopoti — bum! Priletela ni ptička, ampak brisalo in za le — tem še cvetlični lonec in metla, kar skozi šipe! Vse te reči so bile »pozdrav« od godceva na ulici! Uboga žena je prestrašena planila s postelje in na balkon, da bi videla, kaj je.

Mesto tajnika

razpisuje Okrajni odbor obrtniških združenj v Celju. Pismene prošnje je vložiti pri imenovanem uradu s naravno prejemko do 25. t. m. 18134-4

Tajnika
s primerno šolsko izobrazbo in prakso, sprejme Zdravništvu trgovcev v Ljubli. Ponudbe s natančnimi podatki, prenosil spričevali in zahtevno plačilo na ogl. odd. Jutra pod »11C«. 18109-4

Gospodično
za strogo serijozno hišo, večjo arhitekturno, nemščino in francosčino, sprejemam k 2 otrokoma v starosti 4 do 7 let. Nastop 1. septembra ali po dogovoru. Ponudbe na pošto predal 103, Beograd. 18106-4

Inteligentni osebi
neodvisni, s nekaj kapitala, nudimo stalne dohodke oz. zaposlitev. Ponudbe s točnim opisom in višino kapitala na ogl. odd. Jutra pod »Ljubljansko podjetje«. 18101-4

Krojaškega
pomočnika
mešane stroke zmožen kavelje, išče službo nastop s 1. septembrom. Cenjene dopise na ogl. odd. Jutra pod šifro »S kaveljov«. 18137-2

Iščem službo
kot sobarica ali za vasa. Imam večletno prakso. Ponudbe poslati na ogl. odd. Jutra pod »Skromna«. 18103-2

Pošteno dekle
izkušena šivilja, iščem mesto kot sobarica ali za vasa. Imam večletno prakso. Ponudbe poslati na ogl. odd. Jutra pod »Skromna«. 18103-2

Dekle
15 let stara, zdrava, priključna zunanosti, dobrega nastopa, s 4 razredi meštanske šole in malo matematiko, večšolskega in nemškega jezika ter igranja klavirja, išče mesto k otrokom pri boljši družini. Ponudbe na podružnico Jutra v Mariboru. 18122-2

Gospodično
starejša, išče mesto postrežnice, dopoldan ali popoldan v Mariboru kjer bi imela tudi hranilnico. Ponudbe pod »Prizorica«. Podružnica Jutra v Mariboru. 18122-2

Solidna tvežka
v Ljubljani išče zastavstvo za vse vrste vrh in spage. Ponudbe na Jutra pod šifro »Spaga«. 18178-3

4.000 — 6.000 Din
lahko zaslužiš mesečno, brez posebnega strokovnega znanja. Javijo naj se samo gospodje z dobrim darom govora in s finim nastopom. V vseh banovinah Jugoslavije iščejo zastopnike za prvotno patentirano svetlobno reklamo. Naslov v ogl. odd. Jutra. 18104-3

Potniki
Kdor išče mesto potnika, plača za vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. Kdor sprejema potnika, plača besedo po 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (6)

Potnika
automobilista, sprejemam kot provizija za Dravsko banovino, Goriški kotar, Primorje, in to za stare, uprjavljene tovornjake, tovarno pošta. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobro upeljan potnik«. 18130-5

Zastopnika
modne stroke za Ljubljano in Dravsko banovino, išče tvežnika ovratnikov. Ponudbe na »Emka«, Maribor, predal 63. 18128-5

Privat. uradnik

strojopisec, stenograf, išče službo. Ponudbe pod »Sposoben uradnik«. 18109-2

Kot samostojna
gospodinja
najraje pri otroških ali finančnih stvareh iščem službo. Imam gostinjsko obrt, sprejemam družabnika s gotovino s dobrim zaslužkom. Sprejemam tudi osebo s denarjem v vso okrobo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Samostojna in varna«. 18109-2

Starejša moč
perfektno knjigovodja-bilancist in korespondent v slovenskem, nemškem in italijanskem jeziku, kavelje zmožen, išče službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Perfektne«. 18107-2

Klobašičarski in
mesarski pomočnik
dobro izvešan, išče službo v vseh poslovalnicah Jutra. 18107-3

Trgovski
pomočnik
mešane stroke zmožen kavelje, išče službo nastop s 1. septembrom. Cenjene dopise na ogl. odd. Jutra pod šifro »S kaveljov«. 18137-2

Mesto natakarice
začetna, želi mlado poslušno dekle z nekoliko prakso. Vajeno tudi kuhanja in šivanja. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Začetna«. 18122-2

Gospodično
starejša, išče mesto postrežnice, dopoldan ali popoldan v Mariboru kjer bi imela tudi hranilnico. Ponudbe pod »Prizorica«. Podružnica Jutra v Mariboru. 18122-2

Solidna tvežka
v Ljubljani išče zastavstvo za vse vrste vrh in spage. Ponudbe na Jutra pod šifro »Spaga«. 18178-3

4.000 — 6.000 Din
lahko zaslužiš mesečno, brez posebnega strokovnega znanja. Javijo naj se samo gospodje z dobrim darom govora in s finim nastopom. V vseh banovinah Jugoslavije iščejo zastopnike za prvotno patentirano svetlobno reklamo. Naslov v ogl. odd. Jutra. 18104-3

Potniki
Kdor išče mesto potnika, plača za vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. Kdor sprejema potnika, plača besedo po 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (6)

Potnika
automobilista, sprejemam kot provizija za Dravsko banovino, Goriški kotar, Primorje, in to za stare, uprjavljene tovornjake, tovarno pošta. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobro upeljan potnik«. 18130-5

Zastopnika
modne stroke za Ljubljano in Dravsko banovino, išče tvežnika ovratnikov. Ponudbe na »Emka«, Maribor, predal 63. 18128-5

Na Dunaju

stalno bivaajo Slovenci vse vrste posojila kulantno in zanesljivo »Financiera«, Zagreb, Preobraženska 2, telef. interurb. 18123-5

Pouk
Nemški otroški
vrtce
s 1. septembrom dnevno od 9—11. Popoldanski tečaj konverzacije in gramatika za šolske otroke v nemškem in francoskem jeziku. Informacije dnevno od 12. t. m. naprej od 3—4 popoldne. Gajeva ul. 10/III. desno. 18130-4

Prodaj
Lahka letna oblačila
boudoir, kaša, sport blazne, luster, perilo itd. v lepi izbiri. Napredaj pri Prekerju. 18107-2

OTROŠKI VOZIČKI
moderni in poceni pri S. Reboli & Drug Gospodarska 13 204-6

Otroške vozičke
najnovejših modelov, dobite vsled odprodaje po zelo nizkih cenah. M. Tomšič. Sv. Petra cesta 52. 18131-6

Kupim
Trickel
dobro ohranjen, kupim. Verbič, Stritarjeva ulica. 18107-7

Plinsko peč
za kopalnico, v najboljšem stanju, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Peč«. 18156-7

Auto, moto
Tovorni auto
kupimo, dobro ohranjen. Nošilnost 1500—2000 kg. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nošilnost«. 18103-10

1½ tonski Chevrolet
dobro ohranjen, v brezhibnem stanju, zamenjam za dva ali več sedežnih luksuznih avto. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Tudi na knjižice«. 18142-10

Auto — limuzino
petosedelno, ugodno prodamo, tudi na hranilne knjižice. Ogledati na Borštnikovem trgu št. 1. 18100-10

Prikolico
kupimo k tovrstnemu avtomobilu nošilnost 4 tone. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Traktor«. 18109-10

Motorno kolo
BSA, 350 cm³, skoro novo, za jamčeno brezhibno, radi preseljevali prodamo. Robič Josef — Krško. 18149-10

Harley Davidson
350 cm³, odlično ohranjen in v brezhibnem stanju, na prodaj. Ljubljana, Aljaževa ul. 6. 18123-10

Kolesa
Rabljena kolesa
damska in moška, najceneje kupite pri »Promete« (nasproti križovniški cerkvi). 18105-10

Kapital
Hranilne knjižice
Kmetijske posojilnice v Ljubljani od 40 do 60.000 Din, kupim takoj proti gotovini. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 161363. 18108-16

Vložnice vseh bank

nakup, prodaja in zaloaga, vse vrste posojila kulantno in zanesljivo »Financiera«, Zagreb, Preobraženska 2, telef. interurb. 18123-5

Hranilne knjižice
Banovinske hranilnice, ljudske posojilnice, Kmetijske posojilnice in Kreditne banke, kupim v polni vrednosti. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kompenziran 100%«. 17950-16

Družabnika
sprejemam k leparskemu in vodovodnemu podjetju, ki je dobro upeljana, brezkompromisno in solidno. Soudeležba zanesljiva. Ponudbe pod šifro »Raziranje obrata«. 18108-16

Če imate dolg
pri kakem denarnem zavodu, istega lahko platate s knjižico. Hitro in solidno poslovanje. Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ul. 12. Telefon 38-10. 18128-16

Kdo posodi
35.000 Din
na prvo mesto šestmesečno, vnapreje plačano, dobi za obresti lepo enosono stanovanje, event. tudi polovico mesta. Ponudbe pod »Dvoletno« na ogl. odd. Jutra. 18130-16

5.000 Din posojila
nujno rabim. Dam do 90% ali v zvezi z družabnikom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Polna garancija«. 18140-16

20.000 Din posojila
iščem na posredstvo v vinogradu. Din 10.000 vrnem do decembra t. l., drugo polovico po dogovoru. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 18144-16

Zamenjam vlogo
Kmetijske posojilnice za vlogo mesta. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ljubljanske«. 18180-1

Knjižice
vseh zavodov prevzamem po najvišjih cenah do 90%. Sporošite zavod, znesek in ceno na ogl. odd. Jutra pod »Knjižice 90%«. 18197-16

Kupim knjižice
Ljudske posojilnice Ljubljanske, Ljubljanske kreditne banke. Prve hrvaške zavode, po najvišji ceni. Ponudbe na naslov Graško, Jože, zastopnik t. »Financiera«, Ljubljana, Gledališka 4. 18104-16

80.—90.000 Din
razpolagam in želim postati kompenziranega dobro izvešanega podjetja. V postopku pridbe delikatnosti. Specijalno trgovaška in podobna. Dopise pod šifro »Sreča te išče ena ogl. odd. Jutra. 18193-16

Dolgoročna posojila
Din 15.000 daje Meštanska dion. štedilna Društva. Državni in samoupravni ter upokojeni uradniki dobijo posojila brez porokov. Pismene informacije. Ljubljana, Tyrševa 35. Za odgovor znamko Din 3. 18194-16

V najem
Kolarsko delavnico
upeljana, oddam takoj v najem pod ugodnimi pogoji. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Takojšnje delo«. 18108-17

Čisto, hladno klet
za vino ali sadje, oddam v najem. Poizve se hišniku Čekinovega gradu. 18164-17

Dobrodošlo trgovino

vzajem v najem. Eventualno prevzamem tudi samostojno vodstvo skladišča (Niederlage) katkega podjetja proti varni zalozitvi kavelje. Izprane ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stosnost«. 17768-17

Mesarjo
dobro upeljana, oddam na račun proti kavelji 5.000 Din. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 18147-17

Lokali
Specijalni lokal
iščem kjerko, Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Lokal«. 18155-19

Gostilno
dobrodošlo, na delu, takoj oddam. Kavelja potrebna. Naslov v ogl. odd. Jutra. 18155-19

Lokal
oddam na Borštnikovem trgu št. 1. 18155-19

Brivnico
kupim, tudi za dame, v Ljubljani. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Frizer«. 18134-19

Parcela
prodam, 5 stavbnih parcel v Ljubljani, primerna za eno ali večstanovanjske hiše, ob cesti, teletni ter dvoizstavni vilo s 700 kv. m zemljišča. Center mesta. Delno plačilo, hranilne knjižice. Pojasnila Graško Jože Gledališka 14. 17000-20

Mlin
napredaj pri teletniški postaji v industrijskem mestu, brez vsake konkurence. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Mlin«. 17854-30

Posedstvo
blizu Smarja pri Jelšah, na prodaj za Din 2.000. Naslov se izve v vseh poslovalnicah Jutra. 18123-30

Stavbni kompleks
narečkan, na severnem delu Ljubljane, prodam ali zamenjam za zgraditve hiše in zvezi zvezi posojila. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kompleks«. 18103-30

Zagreboško podjetje
izvrstno izdele (specijalne vrste), s krasnimi dohodki, napredaj zaradi starosti in nizke cene. V postopku sprejema slovenskega gošpoda ali 60.000 Din, ki obvlada popolno slovensko korespondenco, ker posluje redno in v prvotnosti. Ponudbe sprejema: Poslovna Paralelovič, Zagreb, Hlica 144. 18150-20

Hišo
z vrtom, v kateri je bil delga leta vnoter, primerno za vasko obrt, ob glavni cesti v industrijskem kraju, prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 18134-30

Stanovanje
oddam
dve sobi in kuhinjo, po možnosti v centru ali na periferiji bližini, iščem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Složno in suho«. 18154-31a

Enosob. stanovanje
s kuhinjo, sončno, 18 m² m², blizu železnice, par brez otrok. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Miri«. 18158-31a

Dijake sobe
v Celju
sprejme štiri dijake ali štiri učiteljske rodbine v vseh poslovalnicah Jutra. 18158-31a

2 dijaka (inje)
sprejemam v krasno veliko sončno sobo, s soprobo kopalnice v vili na Mirju, v prvotnosti in ceneno okrobo. Po želji nemška konverzacija. Vrstovška 27. 17560-32

V Celju
sprejme štiri dijake ali štiri učiteljske rodbine v vseh poslovalnicah Jutra. 18158-31a

Stanovanje
oddam
dve sobi in kuhinjo, po možnosti v centru ali na periferiji bližini, iščem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Složno in suho«. 18154-31a

Enosob. stanovanje
s kuhinjo, sončno, 18 m² m², blizu železnice, par brez otrok. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Miri«. 18158-31a

Dijake sobe
v Celju
sprejme štiri dijake ali štiri učiteljske rodbine v vseh poslovalnicah Jutra. 18158-31a

Učena
meštanske šole v Celju, želim oddati v popolno okrobo profesorja družina. Pomoč pri učenju. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 18154-31a

Trisob. stanovanje
lepo, sončno, s teraso in kopalnico, oddam z novim pohorjem. Poizve se hišniku Čekinovega gradu. 18164-17

Dvosob. stanovanje

oddam, s dvema kabineta. Cesta v Rožno dolino 7. 18158-31

Dvosob. stanovanje
in lepe lokale
oddam za takoj ali pozneje. Ogled in pojasnila: Vidovdanek 1, mod 34 in 15. uro. 18137-21

Majhno stanovanje
dvosobno, oddam v Mengu. Naslov v ogl. odd. Jutra. 18173-31

Dvosob. stanovanje
celo prvo nadstropje vilo pod Tirolcem, oddam za oktober boljši stranki brez otrok. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Složno in suho stanovanje«. 18172-21

Na Poljanski cesti
št. 17-1, oddam za novembra stanovanje obstoječe iz 2 sob 1 kabineta in ostalih pritlikin za 950 Din mesečno. 18179-21

Enosob. stanovanje
v novi hiši oddam čedno stranki brez otrok 2 i sept. Vodnikova 6, 17. šiška za Din 450.— m. sečno. 18102-21

Dvosob. stanovanje
s kuhinjo in pritlikinami oddam takoj. Lojze Soklič, Pred konjunicco 4, Ljubljana. 18100-31

Enosob. stanovanje
s kuhinjo, lepo, v centru. Naslov v ogl. odd. Jutra. 18150-31

Stanovanja
oddam
dve sobi in kuhinjo, po možnosti v centru ali na periferiji bližini, iščem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Složno in suho«. 18154-31a

Enosob. stanovanje
s kuhinjo, sončno, 18 m² m², blizu železnice, par brez otrok. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Miri«. 18158-31a

Dijake sobe
v Celju
sprejme štiri dijake ali štiri učiteljske rodbine v vseh poslovalnicah Jutra. 18158-31a

2 dijaka (inje)
sprejemam v krasno veliko sončno sobo, s soprobo kopalnice v vili na Mirju, v prvotnosti in ceneno okrobo. Po želji nemška konverzacija. Vrstovška 27. 17560-32

V Celju
sprejme štiri dijake ali štiri učiteljske rodbine v vseh poslovalnicah Jutra. 18158-31a

Učena
meštanske šole v Celju, želim oddati v popolno okrobo profesorja družina. Pomoč pri učenju. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 18154-31a

Trisob. stanovanje
lepo, sončno, s teraso in kopalnico, oddam z novim pohorjem. Poizve se hišniku Čekinovega gradu. 18164-17

Dvosob. stanovanje
celo prvo nadstropje vilo pod Tirolcem, oddam za oktober boljši stranki brez otrok. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Složno in suho stanovanje«. 18172-21

Na Poljanski cesti
št. 17-1, oddam za novembra stanovanje obstoječe iz 2 sob 1 k